ANUL X No. 3002 | Ediția de seară | SAMBATA 15 NOEMBRE 1897

Abonamente

Incep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc înainte:

Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
Șase luni 15 „ „ 25 „
Trei luni 8 „ „ 13 „

Numărul 10 banĭ

In străinătate 15 banĭ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuib strein în casă
V. Alexandri.

Numărul 10 banĭ

Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacția PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administrația PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

GUVERNUL ȘI STATUL MAJOR LIBERAL

Șase paginĭ

la fie-care ediție

Banchetul morțeĭ

Liberaliĭ aŭ specialitatea a'șĭ inaugura căderea lor prin cîte un banchet, a căruia necesitate nu se simte de loc. Așa, la 1888, după măcelurile din piața Teatrului, Ion Brătianu, în seara zileĭ chiar, a benchetuit și peste cîte-va zile a plecat de la putere, pentru a nu se maĭ întoarce.

Azĭ, cînd zilele guvernuluĭ Sturdza, saŭ poate ale partiduluĭ liberal însușĭ, sînt numărate, el simte trebuința să bancheteze și de aceea a mers în capi ala Olteniei ca primul ministru să expectoreze acolo un discurs-program care ar putea fi numit tunerar.

Care era necesitatea acestuĭ banchet și întru cît a limpezit el situațiunea? Dacă s'ar fi făcut o împăcare între cele două saŭ treĭ fracțiunĭ liberale, acest praznic ar fi sărbătorit reîmpăcarea și s'ar fi tăiat vițelul cel gras în cinstea celor întorșĭ la matcă.

Dacă din discursul primuluĭ ministru ar fi reeșit o nouă orientare politică pentru viitor, banchetul ar fi avut o importanță oare-care în sensul că ar fi clarificat situațiunea.

Dacă în sfîrșit, ar fi fost o explicațiune a guvernuluĭ asupra situațiuneĭ și în special o justificare a conduiteĭ sale în timpul vacanțeĭ parlamentare, am fi cunoscut cel puțin ce atitudine are guvernul față de vizita de la Pesta și față de decorarea luĭ Ieszenszky.

Discursul d-luĭ Sturdza însă, nu a servit întru nimica pentru o împăcare a liberalilor. Din potrivă, fracțiunea aurelianistă a fost atacată și d. Fleva tratat cu dispreț și răutate. A tăcut asupra ultimelor incidente și accidente politice, n'a pomenit de călătoria regeluĭ și de toate cele întîmplate pe urma eĭ. Cît despre lămurirea situațiuneĭ, ce voițĭ să știm dintr'un discurs de maĭ bine de un ceas în care s'a arătat că partidul liberal a făcut totul în această țară și că el este—nu rîdețĭ vă rog—partidul progresuluĭ în Romînia?

Se zice că beția cea maĭ rea, e aceea de cuvinte. D. Sturdza a crezut că jonglînd cu fraze banale și sforăitoare, reînviind vocabularul și clișeurile liberalo-democratice de acum patruzecĭ de anĭ, va putea dovedi că liberalizmul maĭ există ca partid a parte.

Pentru a debita aceste locurĭ comune, nu era nevoe să se meargă la Craiova, să deranjeze lumea și să pună în cheltuială administrația locală. Acestea sînt știute și răsștiute. Alt ceva aștepta lumea la banchetul de la Craiova și acest *alt-ceva*, nu l'am putut găsi în întreg discursul *ignobiluluĭ*.

De ce dar un banchet și tocmaĭ în spre ziua deschidereĭ parlamentuluĭ, în ajunul retrageriĭ de la putere, în aceste momente de nesiguranță, cînd zîzania este maĭ mare în partidul de la guvern și cînd niciĭ o lumină nouă, nicĭ o scînteie n'a licărit din ciocnirea paharelor și în fumul șampanieĭ?

Partidul liberal simțea însă nevoia de a cădea în mijlocul veselieĭ. Dimitrie Sturdza a crezut întru aceasta să imiteze pe fostul șef și să facă și el la Craiova, ceea ce a făcut Ion Brătianu la *Teatrul Național*, în 14 Martie 1888, cînd a inaugurat căderea printr'un banchet pe care d. Georges Emil Lahovary, pe atuncĭ opozant, nu ca acum conservator cu zgarda sturdzistă, — îl numia *banchetul canibalilor!*

Const. Mille

SATIRA ZILEI

Iadeș!

Ziarul cu velocipede Prinetti și Stuki, s'a prins Iadeș! cu noĭ.

Acest ziar declară că a depus la casa de depunerĭ o sumă de 15000 leĭ în lozurĭ turceștĭ și că ne provoacă și pe noĭ să depunem o sumă identică pentru a dovedi care dintre *Adevĕrul* și *Universul* are cel maĭ mare număr de maclaturĭ în pivniță.

Răspundĕm așa zisuluĭ nostru confrate, că să ne maĭ aștepte cîte-va zile, căcĭ pentru moment, subscrisul nu posedă la îndemînă suma trebuincioasă. Peste treĭ zile, însă, îĭ va sosi un transport de 10.000 leĭ în acțiunĭ Panama, pe carĭ le va depune la moment.

Am ținut, prin urmare, Iadeșul cu catramină și îl desfidem, dacă e la o adică.

Vax.

Paul de Cassagnac

Care ziarist parizian nu joacă un rol în afacerea Dreyfus? Cassagnac, care este directorul ziaruluĭ „Autorité", s'a distins prin senzaționalele cestiunĭ ce le-a pus și din carĭ reieșea că Esterhazy a fost de două orĭ arestat și că de ambele dățĭ a fost prins în tovărășia unor membriĭ aĭ legațiuneĭ germane din Paris.

Inst.

D. Sturdza și democrația

D. Dim. Sturdza a ținut să aducă aminte democrațieĭ romîneștĭ că trebue să'l considere ca un dușman permanent și de aceea a declarat la banchetul din Craiova că sufragiul universal și descentralizarea se amînă de d-sa pentru calendele grecești.

De alt-fel, prin fapte, guvernul d-sale a dovedit oroarea ce are de reformele democratice, respingînd chiar colegiul unic pînă și la consiliile județene.

In ajunul deschidereĭ parlamentuluĭ, declarațiile primuluĭ-ministru sînt bine-venite.

Numărul respectabil de deputațĭ carĭ aŭ manifestat în legislatura trecută pentru reformele democratice și în special pentru reforma sistemuluĭ electoral, vor putea aprecia respectul primuluĭ ministru și al șefuluĭ partiduluĭ liberal pentru curentul democratic al tineretuluĭ din sînul partiduluĭ—și vor ști, să sperăm, să lucreze în consecință.

D. Sturdza s'a arătat la Craiova incorigibil, pierdut pentru tot-de-auna pentru orĭ-ce avînt democratic.

Ei bine—aceasta o să-l coste mult maĭ mult de cît își închipue.

Saturn.

Invitațiile

(Scena se petrece la telefon între Craiova și Bucureștĭ).

Ciocazan. (Din Craiova.) Allo! Allo! Aurelian, fost ministru, vă rog să bine-voițĭ a participa la banchetul partiduluĭ liberal, din Craiova.

Aurelian. (Din Bucureștĭ.) Regret, dar împrejurările generale ale politiceĭ interne și externe, mă silesc să refuz.

Ciocazan. Allo! Allo! Stătescu președinte al Senatuluĭ. Vă rog să bine-voițĭ a participa, etc etc.

Stătescu. După toate prevederile mediculuĭ meŭ, rezultînd că Miercurĭ seara am să fiu indispus, sînt nevoit să declin invitația.

Ciocazan. Tache Giani, președinte al Camereĭ. Vă rog să bine-voițĭ a participa, etc etc.

Tache Giani. Văzînd și făcînd... considerînd că situația mea de președinte al Camereĭ îmĭ impune marĭ obligațiunĭ de imparțialitate și avînd în vedere că ocup un loc pe care l'a ilustrat nemuritorul nostru dascăl, marele C. A. Rosetti, mă unesc cu opinia preopinentuluĭ.

Ciocazan. Allo! Allo! Nacu fost ministru. Vă rog să bine-voițĭ, etc etc.

Nacu. De oare-ce eŭ văd situațiunea maĭ neagră de cît toțĭ ceĭ-l'alțĭ liberali, nu pot participa la banchet.

Ciocazan. Allo! Allo! Costică Stoicescu, fost ministru. Vă rog să bine-voițĭ, etc, etc.

C. Stoicescu. Facețĭ maĭ întîĭŭ remanierea ministerială și în urmă vom vedea.

Ciocazan. (Ștergîndu-șĭ nădușeala de pe frunte, se întoarce către prefectul care e față.) Ce ne facem, nene? Mi se pare că rămînem cu banchetul pustiu cuc. Pe unde scoatem cămașa?

Prefectul. O ideie! Cere avizul luĭ nenea Tache.

Ciocazan. Brava! Minunată ideie țĭ-a trăznit prin cap.

Allo! Allo! Stolojan ministru de domeniĭ. Refuz general pe toată linia. Nicĭ chiar aĭ noștriĭ nu vor să vie. Pe cine să maĭ invităm?

Stolojan. Tot eŭ să vă scot din încurcătură. Invitațĭ pe Jorj Emanuel Lahovari de la *L'Indépendance Roumaine*.

Ciocazan. Allo! Allo! Jorj Lahovari directorul Independanțuluĭ Rumen. Vă rog să bine-voițĭ, etc, etc.

Jorj. Precum e de părere și amicul meŭ Rubin, nu pot participa la acest banchet, de oare ce am devenit independent.

Ciocazan. (Căzînd pe scaun). Neneee!... Ce ne facem nene prefectule?

Prefectul. Zor printre slujbașĭ, nene Ciocazane, că alt-fel dăm de rușine.

Ciocazan. Asta e treaba dumitale! Dă ordin pe căprăriĭ și salvează situația.

Tot Carp, săracul, are dreptate. Fără intervenția statuluĭ, morĭ de foame în țara romînească!

Vlan.

CULISELE POLITICE

Guvernul și statul major liberal

Banchetul de la Craiova care trebuia să unească grupurile liberale și să dea autoritate guvernuluĭ d-luĭ Sturdza, a fost din potrivă, semnalul lupteĭ hotărîte între grupurile liberale.

D. Dim. Sturdza a atacat la Craiova pe aceĭ carĭ combat guvernul și „Drapelul" răspunde cerînd explicațiĭ în afacerea Ieszenszky. Situația s'a limpezit decĭ. Guvernul va fi atacat pe chestia națională și pe afacerea linieĭ Brăila-Rotterdam.

Un amănunt

In privința banchetuluĭ de la Craiova putem da o știre interesantă.

Organizatoriĭ din Craiova aĭ banchetuluĭ, îndată ce aŭ văzut declarația „Drapeluluĭ" că nicĭ unul din membriĭ grupăreĭ drapeliste nu va lua parte la banchet, aŭ trimes d-lor Sturdza și Stolojan o telegramă cam în următoriĭ termenĭ:

„Vedem că „Drapelul" declară cum că amicĭĭ săĭ nu vor lua parte la banchet. Dacă nu se poate face unirea, nu credețĭ că ar fi bine să amînăm banchetul?"

D-niĭ Sturdza și Stolojan aŭ răspuns imediat că banchetul nu se poate amîna. Guvernul era hotărît să meargă înainte și în contra celor de la „Drapelul".

Răspunsurile drapeliștilor

Drapeliștiĭ n'aŭ răspuns la fel. Uniĭ aŭ spus că nu pot azista din cauză de boală, alțiĭ că în împrejurările actuale cred de cuviință să se abție, etc.

D. C. Dimitrescu-Iașĭ a dat o telegramă cam în următoriĭ termenĭ:

„Onorat de invitația pe care mi-o fac craioveniĭ, susținător convins al unireĭ și înțelegereĭ, regret că în împrejurările actuale nu pot lua parte la banchet."

Aceste răspunsurĭ s'ar putea interpreta în diferite sensurĭ dacă *Drapelul* n'ar fi publicat acum treĭ zile declarația categorică că nicĭ unul dintre membriĭ grupăreĭ din jurul *Drapeluluĭ* nu vor lua parte la banchet.

Această declarație arată că, orĭ-carĭ ar fi termeniĭ răspunsurilor trimise de fie-care membru al grupăreĭ, toate reprezintă o demonstrație în contra guvernuluĭ și dovedesc că e o complectă neînțelegere între ceĭ de la *Drapelul* și guvern.

Intre guvernamentalĭ

Banchetul a produs marĭ nemulțumirĭ între guvernamentalĭ. Toțĭ consideră organizarea banchetuluĭ ca o nouă dovadă a lipseĭ de tact, care caracteriză pe d. Sturdza.

Pînă la acest banchet, toțĭ nutreaŭ speranța că o împăcare între grupurile liberale se va putea face, fără marĭ jertfe. Această posibilitate este acum înlăturată cu desăvîrșire. Azĭ, chiar susținătoriĭ de aĭ d-luĭ Sturdza recunosc că guvernul actual nu maĭ poate trăi.

Lupta este deschisă cu ceĭ de la Drapelul și orĭ-ce s'ar zice, chiar dacă d. Sturdza ar avea majoritățĭ în parlament, statul-major, care reprezintă forța morală a partiduluĭ, este în lagărul de la Drapelul.

Chestia națională

Lupta se va da pe chestia națională. *Drapelul de erĭ vorbind de scrisoarea luĭ Ieszenszky, acuză guvernul că a tăcut pînă acum în această afacere.*

Această acuzare i se va face și în fața corpurilor legiuitoare. D. P. Grădișteanu va interpela în senat și d. Delavrancea, probabil, în cameră.

Se așteaptă cu mare nerăbdare în cercurile politice și discursul d-luĭ Dim. Giani, pe care îl va pronunța după ce va fi reales președinte.

Se zice că d-sa va vorbi clar despre situația partiduluĭ.

Rep.

REGELE VINOVAT

Dacă trebue să credem relațiunile venite din Craiova asupra discursurilor rostite la banchetul-chix, d-l Dimitrie Sturdza ar fi spus, între altele:

„D-lor, politica exterioară o conduce regele; prin urmare, cine mă atacă pe mine, pe regele îl atacă!"

Incă o dată, nu știm în mod pozitiv dacă d-l Sturdza a rostit cuvintele acestea, însă, în cazul afirmativ, cuvintele acestea sînt de o mare gravitate.

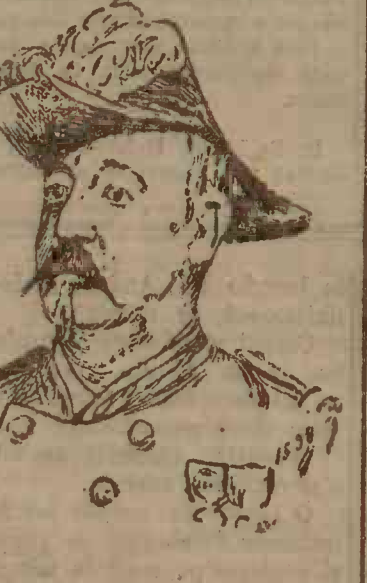
Cuvintele acestea dovedesc, maĭ întîiŭ, cum că lucrurile aŭ ajuns în stadiul acela în cît regele a luat pe față și fără nicĭ o sfială conducerea politiceĭ exterioare, autorizînd chiar pe miniștriĭ săĭ ca să anunțe lucrul în public; al doilea, vorbele d-luĭ Sturdza însemnează că d-sa voește să se lepede de orĭ-ce solidaritate cu politica urmată de suveran.

Această interpretare se impune, maĭ cu seamă că d-l Sturdza a refuzat să vorbească despre vizita-de la Pesta, d-sa n'a spus nicĭ un cuvînt despre ultima călătorie a regeluĭ, ceea ce însemnează că dezaprobarea este fățișă.

Așteptăm să vedem confirmarea cuvintelor ce se atribue șefuluĭ guvernuluĭ, pentru a reveni.

Dragoș.

Gen. Saussier

Comandantul pieței pariziene. I s'a făcut cinstea de a nu fi consultat, cu privire la afacerea Dreyfus. Lucrul acesta s'a aflat abia acum, în urma destăinuirilor maioruluĭ Forzinetti. Se crede că Saussier este unul dintre ofițeriĭ superiorĭ carĭ cred că Dreyfus e nevinovat.

Tograf.

Alegerile din Belgia

Mișcarea electorală.—Lupta între clericalĭ și socialiștĭ.—Sanscle.

După legea belgiană, jumătate din membriĭ ambelor corpurĭ legiuitoare, trebuesc să se aleagă din nou. Campania electorală a început deja. Pentru a doua oară se va aplica noua lege electorală care acordă votul universal diminuat prin sistemul pluralităților. De astă dată sînt chemațĭ la urne alegătoriĭ provinciilor Liège, Hainnau, Flandra de Est și Limbourg. Ceea ce caracterizează actuala alegere, este faptul că aproape toțĭ deputațiĭ liberalĭ și toțĭ deputațiĭ socialiștĭ trebuie să se supuie uneĭ noui alegerĭ.

*

Camera belgiană se compune actualmente din 111 deputațĭ aĭ drepteĭ politice și 41 liberalĭ și socialiștĭ. Dintre aceștia ies acum din Cameră 39 clericalĭ și 36 liberalĭ și socialiștĭ, așa că numaĭ 5 membri aĭ stîngeĭ nu aŭ a se supune uneĭ nouĭ alegerĭ. Senatul se compune din 67 clericalĭ, 33 liberalĭ și 2 socialiștĭ. Numaĭ 7 liberalĭ nu aŭ a se supune uneĭ nouĭ alegerĭ.

Date fiind aceste cifre, e foarte lesne de înțeles că lupta electorală va fi foarte violentă. Clericaliĭ și liberaliĭ moderațĭ prepară un atac înfocat, pentru a respinge pe cît cu putință pe socialiștĭ din Cameră, pe cînd socialiștiĭ fac tot posibilul, nu numaĭ pentru ca să se menție în actualele pozițiunĭ, cĭ chiar pentru ca să cucerească nouĭ locurĭ.

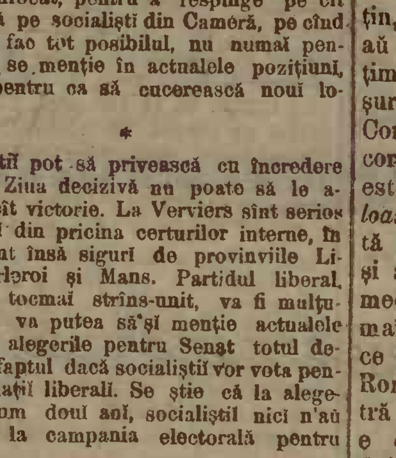
*

Socialiștiĭ pot să privească cu încredere în viitor. Ziua decizivă nu poate să le aducă de cît victorie. La Verviers sînt serios amenințațĭ din pricina certurilor interne, în schimb sînt însă sigurĭ de provinciile Liège, Charleroi și Mans. Partidul liberal, care nu e tocmaĭ strîns-unit, va fi mulțumit, dacă va putea să'șĭ menție actualele locurĭ. La alegerile pentru Senat totul depinde de faptul dacă socialiștiĭ vor vota pentru candidațiĭ liberalĭ. Se știe că la alegerile de acum douĭ anĭ, socialiștiĭ nicĭ n'aŭ participat la campania electorală pentru Senat.

Clericaliĭ vor pierde de sigur maĭ multe locurĭ, nu însă și majoritatea; așa că în aniĭ viitorĭ, Belgia va fi guvernată tot de—popĭ.

Pol.

Gen. Boisdeffre

Șeful statuluĭ major general al armateĭ franceze, are actualmente o pozițiune foarte dificilă. Mulțĭ dintre subalterniĭ săĭ sînt bănuițĭ, și chiar el 'șĭ-a perdut cu totul busola, în fața amenințărilor continue, că se vor face destăinuirĭ, carĭ vor îndreptăți cuvîntul despre Panamaua armateĭ. Din destăinuirile maioruluĭ Forzinetti reiese că și Boisdeffre e convins de nevinovăția căpitanuluĭ Dreyfus.

Graf

CARNETUL MEŬ

Picturĭ istorice

D. Haret este foarte mult preocupat de ideea națională. D-sa voiește să insufle tutulor și maĭ ales țăranilor, sentimentul patriotic. Și pentru a ajunge la scopul propus, d. Haret a înființat revista „Albina", a cerut profesorilor să organizeze conferințe publice și în sfîrșit, a decis să editeze un număr colosal de tablourĭ istorice.

Pictoriĭ noștri vor executa aceste tablourĭ și apoĭ se vor face, după ele cromolitografiĭ menite să înlocuiască icoanele și zugrăvelile ruseștĭ.

Nu am nimic de spus în potriva ideeĭ d-luĭ ministru, din contra, în ce mă privește, cred că d. Haret își face datoria de bun romîn cînd lucrează pentru-ca să insufle sentimente patriotice, poporuluĭ pe care îl guvernează.

Dar chestia este că, așa cum procedează d. ministru, nu va ajunge nicĭ odată ținta propusă.

Nu-maĭ vorbesc de Albina, i s'a spus deja Trîntorul. N'am văzut nicĭ odată ceva maĭ lipsit de gust estetic.

Și e incontestabil că o carte trebuie să te atragă și prin înfățișarea eĭ.

Cu tablourile, reprezentînd faptele glorioase ale strămoșilor noștri, s'a petrecut iarășĭ ceva, care denotă că favoritismul joacă un rol important și păgubitor în toate întreprinderile pornite de la guvern.

S'a decis să se facă vre-o 200 de tablourĭ. Eĭ bine, în loc ca să se publice concurs, saŭ să se facă apel la toțĭ pictoriĭ și să se împartă lucrările în mod rațional, s'a anunțat numaĭ cîțĭ-va; acestora li s'a dat să facă cîte 20—30—40 de pînze, iar altora absolut nicĭ una. Și cîțĭ-va, carĭ aŭ aflat maĭ din vreme de chestie, li s'a dat cîte 2—4 bucățĭ, din acelea pe carĭ le-aŭ refuzat ceĭ chemațĭ în primul rînd.

Cum o să execute un pictor 20—30 de tablourĭ istorice? și de ce 20—30 a cîte 650 leĭ date unuia, și altora de loc? Era acĭ și un mijloc de a se veni în ajutorul pictorilor. Apoĭ tot unora, și nimic altora, e și nedrept și păgubitor pentru întreprindere.

I. C. B.

Săptămîna literară

Colonel dr. Corvin: Conjunctivita granuloasă. —Dum. Stăncescu: Crîmpele.

Mediciĭ noștri în genere scriŭ puțin, și întru cît scriŭ, numaĭ arare-orĭ aŭ în vedere poporul, marea mulțime. Avem în fața noastră o broșură, datorită d-luĭ colonel doctor Corvin, șeful serviciuluĭ sanitar al corpuluĭ al IV-a de armată. Broșura este intitulată: *Conjunctivita granuloasă în Romînia*, și tratează această boală din două puncte de vedere, și anume din cel social și din cel medical. Conjunctivita, saŭ cum îĭ se maĭ zice, boala de ochĭ egiptiană, face din ce în ce ravagiĭ maĭ marĭ în Romînia, și dacă populațiunea noastră ar ajunge numaĭ să priceapă cît e de primejdioasă această boală, deja am avea de înregistrat un succes, pentru care ne-am putea felicita.

*

Iată ce ne face să recomandăm broșura d-luĭ dr. Corvin tuturor acelora carĭ pricep că higiena nu e o frază goală. Maĭ mult încă, broșura în cestiune refăcută și ușurată de balastul științific, ar putea fi tipărită de stat, pentru a fi răspîndită în miĭ de exemplare prin populațiunea noastră maĭ săracă. Datele statistice amănunțite sînt interesante pentru omul de știință, pentru medic saŭ sociolog; pentru omul profan însă; ele sînt de prisos și trebuie menținute numaĭ întru atît, întru cît sînt extrem de simple și tot odată profund caracteristice. Vom analiza acĭ, maĭ ales partea întîia o broșureĭ, de oare-ce e menită să intereseze pe toțĭ oameniĭ și nu numaĭ pe specialiștĭ.

D-l dr. Corvin arată cu drept cuvînt că conjunctivita granuloasă a ajuns o adevărată calamitate națională. Cu toate acestea autoritățile civile aŭ luat prea puține măsurĭ pentru ca să oprească răspîndirea epidemieĭ și să asigure vindecarea și izolarea bolnavilor fără de mijloace. „Pentru granuloșiĭ militarĭ—zice autorul broșureĭ—administrația războiuluĭ 'șĭ-a făcut cu prisosință datoria, căcĭ dispune de infirmeriĭ speciale și depozite de convalescențĭ de ochĭ pentru 2000 bolnavĭ, cifră pe care nu o vor atinge nicĭ odată granuloșiĭ din armată.

Conjunctivita granuloasă bîntuie maĭ ales prin populațiunea săracă. In Moldova meseriașiĭ și calicimea ovreiască răspîndesc epidemia, în Muntenia Unguriĭ și maĭ ales bragagiĭ bulgarĭ, îndeplinesc aceiașĭ operă. In orașul Iașĭ cărătoriĭ de apă granuloșĭ aŭ fost oprițĭ de a'șĭ maĭ exercita meseria. Măsura este și neeficace și nedreaptă, căcĭ s'a răpit aparilor posibilitatea de a'șĭ maĭ susține familiile, contribuindu-se ast-fel la înmulțirea proletariatuluĭ, a calicimeĭ, și decĭ indirect la întinderea mediuluĭ în care conjunctivita poate progresa maĭ bine.

*

Pentru combaterea boaleĭ—zice d-l dr. Corvin—administrația civilă trebuie să ia măsurĭ pentru ca să ridice condițiunile higienice ale orașelor, satelor și chiar caselor particulare. Afară de aceasta trebuie să se înființeze depozite de granuloșĭ, la aer curat, cu preferință la țară și la munte, localitățĭ cu deosebire prielnice pentru curarea conjunctivitei. Conferințe și broșurĭ populare ar contribui de asemenea mult la obținerea unuĭ rezultat favorabil în combaterea boaleĭ.

Ne putem face o idee despre repeziciunea cu care se întinde boala și de ravagiile ce le face citînd acĭ textual următorul pasagiŭ din broșura d-luĭ dr. Corvin:

„In vara anuluĭ 1889 se înființează un depozit de 400 convalescențĭ de conjunctivită granuloasă la Cocorăștĭ pentru a petrece vara sub corturĭ marĭ de ambulanță; toate mergeaŭ bine și spre mulțumirea tuturor; însă în luna Septembrie cîțĭ-va granuloșĭ iaŭ forma subacută cu secrețiĭ purulente. A fost de ajuns ca în timp de cîte-va zile, agentul septic al granulațiilor să se întindă cu atîta furie, în cît toțĭ bolnaviĭ aŭ căzut victima acesteĭ complicațiĭ nenorocite, și 350 din eĭ aŭ rămas orbĭ cu desăvîrșire,

iar restul aŭ pierdut vederea numaĭ la un ochĭŭ."

De la broşura d-luĭ dr. Corvin, broşură de severitate ştiinţifică, pe care totuşĭ o recomandăm încă odată deosebiteĭ atenţiunĭ a cititorilor noştri, trecem la volumul „Crîmpeie" al d-luĭ Dumitru Stăncescu.

In „Crîmpeie" sînt colecţionate maĭ multe bucăţĭ uşoare, impresiĭ prinse în fuga condeiuluĭ, pe carĭ cititoriĭ *Adevĕruluĭ* în parte aŭ putut să le aprecieze, atuncĭ cînd la rubrica *Croniceĭ* colabora şi *Radu Prelea*. Cititoriĭ îşĭ vor aminti ce frumos ştie Prelea să spuie la palavre, şi a spune în scris palavre e adesea orĭ maĭ greŭ de cît a spune lucrurĭ serioase. In Franţa, palavrele formează un gen literar deosebit, cunoscut sub numele de *causerie* şi este reprezentat de somităţile literare şi jurnalistice ale republiceĭ.

In „Crîmpeiele" d-luĭ Stăncescu vă veţĭ simţi transportaţĭ în Elveţia, veţĭ petrece treĭ-zecĭ de zile în această ţară a munţilor şi a libertăţeĭ, şi veţĭ face escursiunĭ de la Interlaken spre regiunile cele maĭ pitoreştĭ şi maĭ frumoase. De asemenea veţĭ face deosebita cunoştinţă a Bucureştiuluĭ ce se ascunde între arborĭ şi verdeaţă, şi a moravurilor adesea orĭ sălbatice, carĭ se ascund sub hainele de ultimă modă ale cetăţenilor şi „cetăţencelor" Capitaleĭ regatuluĭ romîn. In sfîrşit vă va interesa să citiţĭ între alte biografiĭ, pe acela a mult regretatuluĭ poet Traian Dumitrescu.

Vă asigur, citiţĭ „Crîmpeiele" şi nu vă va părea răŭ de timpul ce 'l veţĭ petrece.

Strat

IMPRESIUNI şi PALAVRE

O femee

Aşĭ putea spune un *om*. Fapta domnişoareĭ Gorjan dovedeşte că această tînără fată merită să ajungă maĭ mult de cît, vaĭ este menită a fi, o declasată. Pentru a judeca fapta de la Brăila, trebue să ne gîndim la cercul social din care face parte eroina de la Brăila. O lovitură de revolver dată de o femee înşelată, dar care n'are o poziţiune socială maĭ înaltă, nu are nicĭ o importanţă; faptul este imediat uitat şi ertat. Cine îşĭ aduce aminte, de pildă, de tînăra evreică care, acum opt saŭ nouă anĭ, a dat cîte-va focurĭ de revolver asupra deputatuluĭ Răceanu? Numele eĭ s'a uitat şi chiar de fapta această diversă puţinĭ îşĭ maĭ amintesc.

Cînd însă eştĭ fată de general, cînd trăeştĭ într'un cerc maĭ deosebit de oamenĭ, în care totul se iartă, afară de scandaluĭ public, trebue să aibĭ multă voinţă şi caracter, ca să te hotăreştĭ la o faptă ca aceea care putea să coste o moarte de om—şi în orĭ-ce caz va costa moartea morală a nenoroceteĭ copile.

D-şoara Gorjan, înşelată şi apoĭ abandonată, putea încă să fie salvată în societatea în care trăia. Faptul nu ajunsese public, putea fi uitat, trecut cu vederea şi apoĭ poate acoperit de prescripţiunea care se numeşte căsătorie. A trăi însă cu *pată*, nu este comod, o pricepe orĭ şi cine. Totuşĭ pentru fiinţele slabe, altă cale neexistînd, ele suportă cu resemnaţie această stare de lucrurĭ în care sînt cele învinuite, cele umilite şi veşnic amărîte.

E a da dovadă de energie şi de voinţă bărbătească, cînd tu răspunzĭ la această insultă ce ţi s'a făcut, cînd rupĭ cu hypocrizia lumeĭ şi ştiind că pierzĭ totul prin acest act teatral, te ducĭ la acela care te-a nenorocit şi îĭ spuĭ: *Mizerabile, îţĭ ieĭ pedeapsa!* Aceasta, cum am zis, nu o poate face toată lumea, ci numaĭ naturile alese. Se poate ca filisteniĭ burtă-verziţĭ să arunce piatra aceşteĭ femeĭ. Eŭ unul o admir, îĭ sfinţesc actul, de oare-ce el denotă că am înaintea mea *un om*. In laşitatea şi făţărnicia generală, ce lucru rar este acesta! Ciţĭ bărbaţĭ de altmintrelea, aŭ curagiul să rişte totul pentru a'şĭ răzbuna insulta făcută?

Trebue însă să spun că, eŭ personal, nu sînt pentru soluţiunĭ cu focurĭ de revolver. In chestiunĭ de dragoste, vinovaţĭ sînt amîndoĭ amanţiĭ, afară dacă nu avem înainte o fată de şase-spre-zece anĭ şi un bărbat de treĭ-zecĭ. Acolo poate să fie înşelăciune. Intre doĭ inşĭ fiziceşte şi moralminte copţĭ, căderea femeeĭ este un consimţămînt, fără de care faptul nu s'ar fi consumat.

Totuşĭ admir actul de bărbăţie. Doctorul Bastake nu şi-a ţinut cuvîntul, el a voit să aibă numaĭ avantagiile, fără a suporta urmările dragosteĭ şi a făcut din amanta luĭ o nefericită şi o declasată, în mijlocul societăţeĭ în care trăia. Eĭ bine! d-ra Elena Gorjan a dovedit că are într'însa dezvoltat simţimîntul dreptăţeĭ şi a voit să pedepsească, chiar cu riscul perdereĭ eĭ — pe acela ce n'a ştiut că cel maĭ sfînt lucru pentru un om, este a'şĭ ţinea cuvîntul...

Şi că aşa este, ar fi interesant un plebiscit al cititorilor. Aşĭ fi sigur că împreună cu mine judecă şi femeile şi toţĭ aceia carĭ admiră bărbăţia şi caracterul.

Chiţibuş.

CRONICA

Contra accidentelor

La Viena s'a inaugurat acum clădirea şcoaleĭ centrale a societăţeĭ de salvare. Această societate e alcătuită după modeluĭ uneĭ societăţĭ din Londra intitulată St. John's Ambulance Association, care numără 150,000 membriĭ, între carĭ şi toţĭ membriĭ familieĭ regale.

In Austria ideea societăţeĭ de salvare a venit din Germania, unde o asemenea asociaţiune a fost fondată de cunoscutul profesor Esmarch, care a alcătuit şi metodul de predare asupra primelor ajutoare ce trebuesc date în cazurĭ de accidente. Acest metod de predare e conţinut într'o mică broşurică, tradusă pînă acum în 25 limbĭ.

Activitatea profesoruluĭ Esmarch a întîmpinat întîĭ multă rezistenţă din partea medicilor, carĭ ziceaŭ că el încurajează babele şi cîrpăcizmul în medicină. Cu încetul însă, ideile sale triumfară, căcĭ fiecare începu să se convingă, că astăzĭ nu numaĭ pe cîmpul de războlŭ, dar şi pe cîmpul lupteĭ economice cad o mulţime de victime, carĭ aŭ nevoie de un grabnic ajutor.

Fostul ministru al poştelor germane, d-rul Ştefan, a încorporat cel d'întîĭŭ pe toţĭ funcţionariĭ superiorĭ şi inferiorĭ din rezortul săŭ, asociaţiuneĭ de salvare. Apoĭ aŭ urmat această pildă: căile ferate, poliţia, jandarmeria, pompieriile, societăţile de gimnastică, navigaţie şi cicliste, precum şi multe fabricĭ.

Activitatea societăţilor de salvare este astăzĭ recunoscută de toată lumea ca binefăcătoare, — de ce nu se încearcă şi la noĭ în ţară ca să se înfiinţeze o asemenea societate?

Inter.

Blanche Lescaut

O adevărată privighetoare călătoare,
A venit, a cîntat şi ne-a subjugat!

Blanche Lescaut e fiica celebreĭ Emma Saurel cîntăreaţă care a entuziasmat odinioară întreaga America. La 15 anĭ, Blanche Saurel, azĭ Lescaut, a debutat ca pianistă, elevă a luĭ Liszt şi a obţinut un enorm succes.

S'a dedat apoĭ cîntuluĭ, studiind la marele profesor Listy şi azĭ e o glorie a cîntuluĭ leger, a coloratureĭ cristaline, aşa de în floare în bunele vremurĭ ale şcoaleĭ italiene.

Natură muzicală din creştet pînă în talpă, a cîntat adesea şi în operă. Are o dicţiune impecabilă şi face minunĭ cu vocea eĭ, etern fragedă.

Blanche Lescaut e un cap prea original, azĭ brun, odinioară blond. Ochiĭ viĭ, clarĭ, cu gene marĭ. Oare-care melancolie se degajează în tot-de-a-una din privirea eĭ.

Tot ce regretăm, e că va pleca prea curînd. Debutul eĭ la teatrul Boulevard rămîne unul din evenimentele muzicale ale Bucureştiuluĭ.

Un bucureştean pe zi

Costescu

Pasionat de teatru a intrat la conservator şi a început să joace în contra voinţeĭ familieĭ sale. De aceea şi-a şi schimbat numele de familie Enghiurliu în acela de Costescu. După mamă, d. Costescu e frate cu cunoscutul dr. Clement.

A trecut şi el prin păţaniile maĭ tutulor actorilor şi acum cîţĭ-va anĭ a şi părăsit Teatrul Naţional din Bucureştĭ pentru cîtva timp. A jucat în trupa Vlădicescu. Intors în teatru, a înaintat cu greŭ. Este unul dintre artiştiĭ cel maĭ civilizaţĭ, studiază cu multă sîrguinţă şi joacă corect. Dacă nu se bucură de o reputaţie prea mare, cauza e că joacă tot d'auna rolurile ingrate. Anul trecut s'a distins în *Denisa*. E societar de cl. III şi de sigur va înainta în curînd.

Pic.

Litere-Arte-Ştiinţe

La Zürich se va ridica în curînd un monument în memoria mareluĭ pedagog Pestalozzi. Pentru acest monument s'a publicat un concurs, la care s'aŭ prezentat 16 proecte. Juriul n'a decernat premiul întîĭŭ, ci numaĭ două premiĭ de al doilea de cîte 2000 leĭ, şi treĭ premiĭ de cîte 1000 leĭ. Primiĭ pe lista premianţilor sînt: Giuseppe Chiattone din Lugano şi Hugo Siegwart din Lucerna.

*

In Versailles s'a constituit o comisiune, care 'şi-a pus ca scop ca să dea anual în marele teatru al luĭ Ludovic XV o mare reprezentaţie muzicală, după modelul reprezentaţiilor din Bayreuth. Dirijarea acestor marĭ teatre va fi încredinţată cunoscutuluĭ capelmaestru Lamoureux.

*

Am primit la redacţie un gros volum însoţit de maĭ multe planşe şi hărţĭ. Volumul poartă titlul: „Infiinţarea de magaziĭ cu silozurĭ în staţiunile căilor ferate şi introducerea clasificăreĭ cerealelor." Lucrarea, datorită d-luĭ H. O. Schwalbe inginer al serviciuluĭ docurilor şi profesor la şcoala da Podurĭ, este de o deosebită importanţă, şi nu vom întîrzia să ne ocupăm maĭ pe larg de dînsa.

Stirĭ teatrale

Astă seară la Operă se dă *Faust* de Gounod. D-na Zoe de Nori (Chrisenghi) va cînta rolul *Margareteĭ*, rol cu care a debutat acum 12 anĭ tot în trupa romînă de operă.

Cele-l'alte rolurĭ le ţin d-niĭ I. Băjenaru, D. Theodorescu, Delianu, Alexiu şi d-na L. Brezeanu.

D-ra Maria Grigorescu, cunoscuta cîntăreaţă care şi-a făcut cu succes studiile la Milano, va da zilele acestea un concert la Galaţĭ.

De sigur că concertul d-reĭ Grigorescu va avea un succes deosebit.

*

D-na Ar. Romanescu, societară de cl. I-ia a Teatruluĭ Naţional a plecat săptămîna trecută împreună cu alţĭ artiştĭ aĭ Teatruluĭ Naţional—fără voia direcţieĭ—şi aŭ dat o reprezentaţie la Giurgiu.

Fără îndoială, acest fapt e încă o dovadă de destrăbălarea ce domneşte la teatru.

*

D. Gr. Manu, Delavrancea şi Vlahuţă, carĭ aŭ fost însărcinaţĭ să facă un proect de lege pentru reorganizarea teatrelor, aŭ terminat lucrarea şi zilele acestea comisia numită de d. Haret pentru reforma Teatruluĭ şi conservatoruluĭ, va fi convocată ca să se pronunţe asupra eĭ.

O schimbare importantă ce se aduce legeĭ actuale, este următoarea: Pînă acum numaĭ societatea dramatică putea să dea reprezentaţiĭ în romîneşte în Teatrul Naţional; după noua dispoziţie, Teatrul va putea să fie închiriat şi altor trupe romîne, de drame şi comediĭ. Aceasta, bine înţeles în zilele libere din timpul stagiuneĭ dramatice şi primă-vara, după închiderea stagiuneĭ.

*

Marţĭ 18 Noembrie se va reprezenta la Teatrul Naţional „Ultimul clironom", piesa marchizuluĭ Pandolfi, tradusă de V. A. Urechiă.

MEMENTO

— **Vinerĭ**, *14 Noembrie, 1897* —

—Regele şi regina sosesc în Capitală.

Spectacole

Teatrul Naţional. —*Faust*, operă de Gounod.

Teatrul Hugo. — Al 2-lea debut al Margueritteĭ Duclerc, Fred şi Rick excentricĭ. Broters Zscholewsky, Sisters Mordon, Brebion, Mendozza şi întreaga trupă.

Teatrul Boulevard.— Debutul Blanche Lescaut, Fagette, Hilarys-Tordant, Batignolles, şi întreagă trupă.

Sala Bragadiru: Concertul orchestreĭ Oscar Pursch.

Café Boulevard: Orchestra Rubinstein.

Café Naţionala: Concertul capeleĭ de dame.

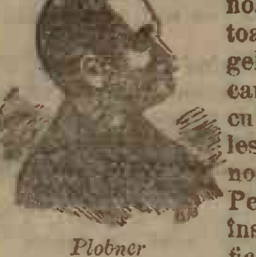
ACTUALITATI

Alcoolismul

In ultimul timp a început să se manifesteze din ce în ce maĭ mult îngrijarea ce coprinde cercurile noastre de bine şi umanitare, cu privire la ravagiile marĭ şi mereŭ crescînde pe carĭ le face alcoolismul.

Am salutat cu satisfacţie înfiinţarea ligeĭ contra alcoolismuluĭ, de şi sîntem convinşĭ că singure predicile, nu sînt suficiente pentru a opri populaţiunea noastră săracă de la uzarea şi abuzarea de alcool. Simţim o vie satisfacţie că cunoscutul nostru psichiatru, d. prof. dr. Obreja, nu pierde nicĭ o ocaziune, şi ţine mereŭ conferinţe asupra alcoolismuluĭ, inzistînd şi prezentînd pilde viĭ cu privire la urmările luĭ.

Activitatea aceasta însă, ca să zicem aşa, intelectuală, nu poate avea alt scop de cît acela de a atrage atenţiunea păturilor noastre conducătoare asupra flageluluĭ îngrozitor care sapă încetul cu încetul maĭ ales populaţiunea noastră sătească. Pentru a opune însă o piedecă eficace răspîndireĭ alcoolismuluĭ, trebuie să se ridice starea economică, să se îmbunătăţească traiul sărăcimeĭ noastre, căcĭ sărăcia este în primul rînd cauza alcoolismuluĭ. Iată ce face ca cestiunea alcoolismuluĭ să fie o cestiune socială, a căreia rezolvare se cere de urgenţă.

Plobner

Pînă să se dea însă această rezolvare, statul are o sumă de datoriĭ de îndeplinit. In primul rînd are datoria de a înfiinţa azilurĭ pentru aceĭ ce suferă de alcoolism cronic. De cîtă însemnătate sînt asemenea azilurĭ, vom căuta să dovedim istorisind un proces care s'a judecat înaintea tribunaluluĭ din Viena şi în care figuraŭ ca inculpaţĭ alcooliciĭ Carl Plobner şi Anton Zwerzina. Gravurile carĭ ilustrează acest articol, reprezintă tocmaĭ tipurile acestor doĭ alcoolicĭ.

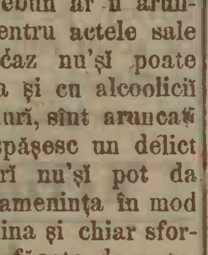
Plobner a fost condamnat de 14 orĭ. Din 1890 şi pînă astăzĭ a fost internat de 4 orĭ în casa de nebunĭ.

Zwerzina a fost condamnat de 8 orĭ. Din 1890 el a fost numaĭ un singur an în libertate, în colo a fost închis saŭ în temniţă, saŭ în casa de nebunĭ.

Ambiĭ aŭ apărut în faţa tribunaluluĭ corecţional, acuzaţĭ fiind de diverse delicte pe carĭ le-aŭ comis în complicitate.

Cestiunea ce s'a dezbătut este următoarea: Suferinziĭ de alcoolism, carĭ aŭ fost deja internaţĭ într'o casă de nebunĭ, şi carĭ puşĭ în libertate comit fapte carĭ sînt în conflict cu codul penal, trebuie închişĭ în temniţe saŭ trebuie retrimeşĭ la casa de nebunĭ?

Maĭ multe somităţĭ medicale, psichiatriĭ de primul rang, ca profesorul Hinterstoisser, răspund că locul alcoolicilor cronicĭ este într'un azil de alcoolicĭ. Oamenĭ ca Plobner şi Zwerzina, carĭ comit excese, fiind într'o stare de complectă beţie, nu sînt responsabilĭ de faptele lor. Datoria societăţeĭ, a statuluĭ, este de a'ĭ interna într'o casă de sănătate, unde pe lîngă că pot fi supuşĭ unuĭ tratament raţional de vindecare,—sînt puşĭ şi în neputinţă de a face vre-un răŭ societăţiĭ, lovind într'un membru al eĭ, fie într'un chip, fie într'altul.

Zwerzina

Dacă însă asemenea azilurĭ de alcoolicĭ nu există? Cestiunea este mult maĭ gravă, de cît s'ar putea crede în genere. Căcĭ ce aţĭ zice d-voastră dacă un nebun ar fi aruncat în închisoare, pentru actele sale de carĭ în nicĭ un caz nu'şĭ poate da seama? Tot aşa şi cu alcooliciĭ carĭ, în lipsă de azilurĭ, sînt aruncaţĭ în închisorĭ unde ispăşesc un delict saŭ o crimă de carĭ nu'şĭ pot da seamă, şi unde pot ameninţa în mod grav ordinea, disciplina şi chiar sforţările de moralizare făcute de autorităţile statuluĭ.

Abrac.

CARNETUL JUDICIAR

Şi-a perdut busola

Reclamanta răspunde la numele de d-şoara Coralia, cu toate că iarna vieţeĭ a început să'ĭ brumeze părul. D-neaeĭ se plînge că inculpatul Ionică Papuc 'i-ar fi violat domiciliul într'o noapte şi că ar fi insultat-o.

Martorul ascultat, căcĭ nu e de cît unul singur, spune că într'o seară, pe la orele două-spre-zece, pe cînd era în vizită la d-şoara, s'a pomenit că intră buzna pă uşă inculpatul în aşa stare de beţie, că nu se putea ţine pe picioare şi că ar fi adresat reclamanteĭ maĭ multe trivialităţĭ.

— Nu-ĭ adevărat, d-le judecător, că eram beat, protestează inculpatul. Adevărul e că băusem vre-o cincĭ-spre-zece halbe la Caru cu bere şi că 'mĭ cam pierdusem busola, dar nu eram beat. De la Caru cu bere am vrut să mă duc la o prietenă a mea, care şade pe o sală cu d-şoara. Uşa prieteneĭ cu uşa d-şoareĭ sînt faţă în faţă şi cum eram fără busolă, în loc să nimeresc la prietena mea, am nimerit la reclamanta.

Aci inculpatul se pune pe un rîs nervos, care ţine vre-o două minute, apoĭ continuă:

— Să mă ertaţĭ, d-le judecător, dacă nu pot să'mĭ stăpînesc rîsul; dar de-aţĭ fi fost şi aţĭ fi văzut şi d-stră ce-am văzut eŭ, aţĭ rîde şi maĭ şi ca mine. Dracu 'i-a pus să nu pue zăvorul! D-şoara, dezbrăcată, numa'n cămaşă, decoltată, cu pieptul şi cu braţele goale, şedea 'n.... poala d-luĭ martor. Şi să fi văzut-o, d-le judecător, ce slabă era, numaĭ pielea şi osul; braţele parcă-ĭ sînt nişte beţe uscate, pieptul scîndură curată, picioarele parcă'ĭ eraŭ picioroange. Şi era aşa de caraghioasă d-şoara, în poziţia d-neaeĭ, că n'am putut să nu rîz cu poftă. De insultat n'am insultat-o, numaĭ am rîs şi am spus martoruluĭ: „Zău că prost gust aĭ, să facĭ dragoste cu mama pădurĭĭ! mie unul nu'mĭ place pastramă." Şi am eşit rîzînd.

Martorul, întrebat din noŭ să spue anume ce trivialităţĭ a adresat reclamanteĭ, răspunde că cele spuse de inculpat sînt adevărate.

Judecătorul în faţa acestor împrejurărĭ achită pe inculpat.

Condeiŭ.

SERILE BUCUREŞTILOR

— Atheneul —

Culmea virtuteĭ bucureştene e de sigur prezenţa la conferinţele Atheneuluĭ romîn.

Părinţĭ de familie, demoazele, guvernante şi junime studioasă şi disperată, umplu vastul Atheneŭ: apelurile, ritmate cu bastoane, încep şi după o jumătate de oră de aşa amuzament, apare d. conferenţiar, care—în genere, se numeşte Alexandrescu-Dorna, Ilie Ighel saŭ Al. Antemireanu,—se închee... şi în sală încep fluerăturile, întrerupte de dialogurĭ între onor. p. t. public şi d. conferenţiar.

O asemenea conferinţă te poate edifica adesea asupra celuĭ maĭ perfect sistem de infracţiune literară, asupra influenţeĭ beltelelor şi diferitelor sosurĭ şi maĭ ales asupra celuĭ maĭ sigur chip de a te face ridicol pe gratis.

Rezultatul moral al acestor conferinţĭ virtuoase, este că aceĭ ce n'aŭ dormit cîte-va serĭ, vizitînd pe Mitică Georgescu, pe Tomek saŭ pe Martin, pot găsi la Atheneŭ un repauz reparator într'un stal... perfect prăfuit, saŭ pot admira locul rezervat pentru „marea frescă", ceea ce, probabil, nu se va putea admira cînd numita frescă va deveni un fapt îndeplinit.

Incolo: căscatul e de rigoare, afară de cazul dacă daĭ draculuĭ pe conferenţiar şi te ocupĭ de subţirica de-alăturĭ, care-ţĭ aruncă prin voal privirĭ maĭ asasine, ca opiniile d-luĭ conferenţiar.

Lafit

Fel de fel

Cele zece poruncĭ de iarnă. 1) Să nu plecĭ dimineaţa de acasă nemîncat. 2) Să nu te expuĭ nicĭ odată aeruluĭ rece, după ce aĭ băut un lichid cald. 3) Să nu părăseştĭ casa înainte de a'ţĭ fi învelit bine pieptul şi spinarea. 4) Să nu respirĭ pe gură, ci maĭ ales pe nas, pentru ca aerul să se încălzească înainte de a pătrunde în plămînĭ. 5) Să nu te sprijinĭ de sobă fie ea caldă orĭ rece. 6) In drumul de fer să nu staĭ lîngă fereastră, şi să nu te plimbĭ în trăsură deschisă după ce aĭ făcut gimnastică. 7) Să nu staĭ nemişcat într'un spaţiŭ rece, şi maĭ ales pe ghiaţă saŭ zăpadă. 8) Să nu vorbeştĭ de cît cînd e neapărată trebuinţă, căcĭ şi în higienă tăcerea e de aur. 9) Să nu întîrziĭ de a lua regulat cîte o baie. 10) Să nu te culcĭ cu picioare recĭ şi umede, dacă nu vreĭ să rămîĭ fără somn.

*

Inmormîntarea uneĭ victime. La o întrunire convocată de antisemiţiĭ din Gratz, s'a încins o ceartă între antisemiţĭ şi socialiştĭ, ceartă care degeneră într'o bătălie aşa de mare, în cît numaĭ după intervenţiunea a treĭ companiĭ de infanterie, liniştea a putut fi restabilită. Infanteria înaintă cu baioneta şi omorî pe lucrătorul Karl Mlinaricĭ. La înmormîntarea acestuia aŭ participat peste 20,000 oamenĭ. Sala în care se afla mortul, era plină de coroane prevăzute cu pangiice roşiĭ. Cortegiul mortuar s'a pornit în cea maĭ mare linişte, şi poliţiştiĭ concentraţĭ cu sutele n'aŭ avut ocaziunea să intervie. La cimitir aŭ vorbit maĭ mulţĭ lucrătorĭ, apoĭ ceĭ prezenţĭ aruncară în mormînt micşunelele roşiĭ ce purtaŭ la piept.

Din Alexandria

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*)

Gheşeft colectivist. — Diverse

In ziua de 30 Octombrie s'a ţinut la primăria din acest orăşel licitaţie pentru vînzarea unor stînjenĭ de lemne din pădurea comuneĭ, aprobîndu-se rezultatul cu un preţ de 16 leĭ stînjenul. Intre concurenţĭ se afla şi un d-n. Manole Ionescu, care oferise un preţ destul de convenabil; d. secretar Tylo l'a sfătuit însă să nu maĭ oferteze, ci să se prezinte la o a doua licitaţie, de oare-ce aceea din 30 Octombrie n'avea să se ţină

FOIŢA ZIAR. „ADEVĔRUL"

No. 81

UCIGAŞUL MISTERIOS

ROMAN DE

PAUL D'AIGREMONT

Partea întiia

Uşĭ încuiate

VIII

Tată nenorocit!

Intr'un colţ, Maria privea pe Violetta, pe cînd d-ra de Lacroix-Marbourg pronunţa aceste cuvinte.

Ochiĭ feteĭ străluceaŭ.

Andreĭ, care încă nu vorbise soreĭ sale, se apropie de ea.

El o îmbrăţişă lung, negăsind nicĭ un cuvînt ca să-ĭ arate durerea ce'l stăpînea.

De-odată, o putere de neînvins, un fel de magnet îl făcu să'şĭ reîntoarcă capul.

Maria ţinea ochiĭ fixaţĭ asupra lor.

Atuncĭ, fără a părăsi pe Violetta pe care o strîngea mereŭ la pieptul săŭ, Andreĭ zise:

— Trebue să iubeştĭ, maĭ mult de cît orĭ-ce, pe Maria, scumpa mea Violetta. Ingrijirile tale îĭ vor păstra de sigur pe tatăl eĭ, dar ea e cea maĭ de plîns în această îngrozitoare catastrofă!...

Maria aruncă tînăruluĭ om o adevărată privire de femee, şi, foarte încet, murmură:

— Oare citeştĭ în mine, Andreĭ, ca să vorbeştĭ aşa?...

— Poate. In orĭ-ce caz, n'am de cît să mă scobor în inima mea proprie spre a şti ce trebue să simţĭ tu, draga mea, aşa de nenorocită, aşa de iubită totuşĭ, aşa de adorată!...

Emoţiunea luĭ Andreĭ părea că a atins culmea.

Părăsise pe soră-sa spre a se apropia de fata.

Maria îĭ sări pe după gît, şi, fără să spună nicĭ un cuvînt, lăsînd ca faţa sa palidă să se reazăme de umărul tînăruluĭ om, izbucni în suspine.

Şi ea, care abia că plînsese, tăcută de dimineaţă, ea care nu vorbise nimic de mamă-sa moartă, zise în mijlocul suspinelor:

— Asasinată!... Mama asasinată!.. Oh! e peste puterile mele!...

Şi scoase exclamaţiunĭ aşa de dureroase, strigăte de o dezuădejde aşa de grozavă, plîngea atît de mult şi fu de odată apucată de o aşa criză de nervĭ, în cît d. Lemarchand, scos din fire, deschise uşa şi strigă:

— Unde'ĭ doctorul?... Repede!... repede!... Avem nevoe de el!...

Şi zvîrcolirile Marieĭ, care era tot în braţele luĭ Andreĭ, în loc să se liniştească, se măreaŭ.

Corpul eĭ mlădios şi graţios se sucea ca un vierme, gura eĭ drăguţă se înspuma teribil, dinţiĭ se ciocneaŭ între eĭ cu putere.

Violetta, văzînd'o ast-fel, părea a'şĭ recăpăta energia.

O luase din mîinile luĭ Andreĭ, o întinsese de-alungul pe genunchiĭ săĭ, şi copleşea pe copil în mîngîierĭ, sărutărĭ, o chema pe numele cele maĭ dulcĭ... cele maĭ duioase, încerca să o facă a înghiţi puţin eter, apă de melisă, substanţe liniştitoare...

Doctorul sosi şi se apucă să o frece.

Dar aceasta nu folosea nimic.

D. Lemarchand îşĭ zmulgea părul.

— Oh, ce privelişte, murmură el, nu maĭ pot... nu!

O să moară oare şi ea?

De-odată se adresă luĭ Andreĭ:

— Ea te iubeşte aşa de mult, vorbeşte'ĭ, poate o să-o linişteştĭ.

Tînărul om nu se pute opune aceşteĭ rugăciunĭ.

Dînsul îngenucheiă în faţa soreĭ sale, care ţinea mereŭ în braţe pe fata.

Dulce, mîngîiă fruntea şi părul miceĭ deznădăjduite.

Imediat, şi ca prin farmec, agitaţia încetă.

Atuncĭ, încurajat prin acest d'întîĭ rezultat, îĭ zise foarte încet:

— Marioaro, scumpa mea adorată, ascultă-mă, priveşte-mă... Sînt eŭ, prietenul tăŭ Andreĭ care îţĭ vorbeşte...

Cîte-va secunde, lungĭ ca veacurile, se scurseră; apoĭ, printre lungile gene de aur, se ivi o slabă lumină.

Copilul ascultase ruga tovarăşuluĭ săŭ din copilărie.

Il asculta... îl privea...

El continuă a o mîngîia, ca pe un sărman cîine bolnav pe care vorbele blînde îl fac să renască.

— O, Andreĭ, ce bun eştĭ!... sfîrşi ea prin a spune. Aşĭ vrea să fiŭ singură cu tine şi cu bunicul!

Atuncĭ, fără a cere sfat nimănuĭ, fără a se codi, Andreĭ se ridică şi, cum era un băiat zdravăn, luă de pe genunchiĭ soreĭ sale pe Maria şi o duse în odaia Violetteĭ, urmat de d. Lemarchand.

Jenni, toată ziua, înlocuise pe soră-sa de lapte, în neputinţă, în durerea'ĭ, de a da vre-un ordin saŭ de a se ocupa de ceva.

Curagioasa fată supraveghiase totul, îngrijise de tot, găsindu-se pretutindenĭ.

Apoĭ, cînd se făcu seară, şi magistraţiĭ se retraseră, ea se dusese în camera marchizuluĭ să roage pe Violetta şi pe Maria să mănînce ceva, să guste măcar două lingurĭ de bulion, în sfîrşit, să se odihnească cîte-va ceasurĭ.

Cele două desperate părură că nicĭ n'aŭ auzit-o.

Atuncĭ ea se dusese în partea ceea a castelulul pe care o ocupaŭ Violetta cu elevul eĭ.

Jenni preparase totul, focul, paturile, zicîndu'şĭ că dacă una saŭ alta ar consimţi să se culce, totul ar fi gata.

Andreĭ nu trebui dar de cît să deschiză uşa şi găsi pe Spanioloaica.

D. Lemarchand se ţinea după tînărul om.

La vederea feteĭ, foarte schimbată, Jenni se cutremură.

— Ah, scumpa! zise ea, ştiam că asta se va întîmpla...

Buna Jenni voi să dezbrace pe Maria şi să o culce.

Dar fata se agăţă de gîtul luĭ Andreĭ.

— Nu, zise ea, numaĭ tu să mă dezbracĭ!

— N'o supăra, se rugă d. Lemarchand, fă'ĭ pe plac.

Andreĭ nu se lăsă să fie mult rugat.

Şi cu aceeaşĭ dibăcie, cu aceeaşĭ blîndeţe cu care Violetta singură ar fi putut-o face, cu castitate, dezbrăcă copila şi o culcă pe patul d-reĭ de Lacroix-Marbourg.

Atuncĭ, cum d. Lemarchand se apleca să o îmbrăţişeze, Maria îĭ reunì pe amîndoĭ într'o singură îmbrăţişare şi, acoperindu'ĭ cu sărutărĭ date la întîmplare, murmură:

— Mama.... a fost omorîtă!... Nu maĭ am mămiţă... Şi papa o să moară!.. D-zeule!...

Andreĭ tresări.

„Mămiţa?..."

Vorbea dînsa de Laura?

Nu, Laura era pentru dînsa „mamă".

„Mămiţa" în tot-d'a-una însemna Violetta.

Ce voia să spună?

Această reflexie dădu luĭ Andreĭ o lovitură sufletească.

D. Lemarchand, din potrivă, nu făcu aceeaşĭ observaţie.

El nu văzu de cît deznădejdea nepoateĭ sale.

Nu simţea de cît fierbinţeala mîinilor eĭ... lacrimile eĭ carĭ reîncepeaŭ să curgă... şi carĭ îl înebuneaŭ.

Şi cum o apucaŭ din noŭ spasmurĭ violente, se zăpăci din noŭ şi, plin de nelinişte, strigă:

—Repede, Andreĭ, linişteşte-o, mîngîi-o!...

Apoĭ, tot bolborosind, continuă:

— Nu, draga mea, tatăl tăŭ nu va muri... Violetta veghiază asupră'ĭ şi o să'l scape, n'avea teamă!

(Va urma)

SOSIREA REGELUI IN CAPITALA

— Vezi pag. IV —

în seamă. Nu trecură însă de cît cîte-va zile şi d. Ionescu află că licitaţia se aprobase asupra unui alt concurent, acela care oferise ridicolul preţ de 16 lei stinjenul.

De aci se vede cît de colo că primăria, pentru a satisface interesele unora dintre colectivişti, sacrifică pe cele ale comunei, — cel asupra căruia s'a aprobat licitaţia fiind unul din oamenii colectivităţei. Atragem dar atenţia ministrului în drept asupra acestui noŭ gheşeft, comis în dauna comunei Alexandria.

Diverse

Revizorul barierilor comunei o duce într'o vecinică beţie. Acest viţiu, de care nu se mai poate dezbăra, îl face impropiu serviciului ce'l îndeplineşte. De aceea credem dar, că cei în drept ar face bine să ia măsuri contra lui.

*

Acum cîte-va zile sub-comisarul Chirulescu a luat la poliţie pe doi nenorociţi şi i-a bătut înspăimîntător. De şi victimele aŭ reclamat tribunalului şi prefectului, pînă acum sub-comisarul Chirulescu a scăpat nepedepsit. Cerem dar cu insistenţă pedepsirea bătăuşului slujbaş.

Coresp.

Ediţia de dimineaţă

Telegrame

— (Serviciul „Agenţiei romîne") —

Camera austriacă

Viena, 13 Noembrie.—*După ştirile tutulor ziarelor în privinţa învălmăşelei ce s'a produs erĭ la Camera deputaţilor, d. Pfersche a deschis într'adevăr o limbă a briceagului săŭ de buzunar.*

Ciocnire de trenuri

Jekaterinoslaw, 13 Noembrie.— *O ciocnire s'a produs lîngă staţia Scharowka între un tren de ballast şi un tren de călătorĭ. Maĭ multe vagoane aŭ fost sfărîmate. Patru călătorĭ aŭ fost rănițĭ grav, doĭ amploiaţĭ poştalĭ aŭ fost rănițĭ uşor.*

Statele-Unite şi Cuba

Washington, 13 Noembrie. — Intr'un mesagiŭ, d-nu Mac-Kinley va sfătui să nu se facă nicĭ un demers care să poată complica situaţia Cubeĭ, cît timp Spania se va sili să realizeze reformele.

Afacerea Dreyfus

(De la corespondentul nostru special)

Bruxelles 10 Noembrie, 10 ore seara

După cum v'am telegrafiat, afacerea Dreyfus ia din ce în ce un caracter maĭ grav şi că departe de a fi aplanată, aduce zilnic noĭ surprize, carĭ măresc în mod considerabil emoţiunea din cercurile superioare guvernamentale ale Franţeĭ şi ţin vecinic încordată atenţiunea întregeĭ lumĭ diplomatice franco-germane şi a întregeĭ populaţiunĭ pariziene. Ziarele pariziene şi belgiene, precum şi o însemnată parte din presa germană şi italiană, consacră la fie ce ediţie coloane întregĭ aceşteĭ afacerĭ, aducînd amănunte carĭ de carĭ maĭ senzaţionale şi menite să dea la lumină lucrurĭ cu mult maĭ grave şi maĭ compromiţătoare de cît s'aŭ ştiut pînă azĭ.

*

Aşa, bunioară, în afară de denunţările contra a doui ofiţerĭ superiorĭ, col. Piquart şi comandantul Esterhazy, se asigură că sînt dovezĭ palpabile în contra altor ofiţerĭ tot aşa de distinşĭ şi bine cunoscuţĭ şi ce e maĭ grav, e că ataşatul militar al Germanieĭ la Paris, d. Schwarzkopen, e implicat foarte de aproape şi acuzat că a lucrat direct în chestia trădăreĭ. Amiciţia între acest ataşat militar şi comandantul Esterhazy, desele vizite ale acestuia din urmă la d. Schwarzkopen, scrisorile colonelului Picquart prinse la Marsilia şi în care se spunea de conduita ce va avea el în cazul când Esterhazy va face vr'o denunţare, daŭ naştere la comentariile cele maĭ ciudate din partea preseĭ pariziene. Şi tot ast-feĭ de comentată e şi trimeterea col. Picquart la Tunis, fără nicĭ un motiv serios, retragerea luĭ Esterhazy din armată îndată după condamnarea luĭ Dreyfus, plecarea imediată la Berlin a d-luĭ Schwarzkopen, în timpul degradăreĭ luĭ Dreyfus, şi scrisoarea autografă pe care împăratul Wilhelm se zice că ar fi trimes-o fostuluĭ preşedinte Cazimir Perier, prin care îşĭ dă parola de onoare de om şi de împărat „cu toate consecinţele ce ar decurge de aci", că Dreyfus e inocent şi că n'a comunicat nimic Germanieĭ.

*

Chestiunea care se discută acuma e de a se şti pînă unde se întinde trădarea şi cîţĭ aŭ comis'o. Faptul că Dreyfus e saŭ nu vinovat, a rămas mic în comparaţie cu nouile denunţărĭ şi cu rezultatele anchetei Pellieux. Aşa, sînt întrebărĭ la carĭ Esterhazy a răspuns la anchetă confuz şi bănuitor şi ordinul ministruluĭ de războĭ adresat col. Picquart de a nu părăsi Tunisul pînă la venirea anchetei şi de a nu face absolut nicĭ o declaraţie reprezentanţilor preseĭ. Emoţia prin cercurile politice e mare şi—cunoscut fiind temperamentul Francezilor—orĭ cine îşĭ poate închipui cît de surescitată e opinia publică de complicaţiile aceşteĭ senzaţionale afacerĭ.

Ziarele pariziene, pomenesc de lucrurĭ interesante cu caracter foarte romantic şi carĭ fac parte integrantă din afacerea Dreyfus.

*

Chestia cu dama misterioasă despre care Esterhazy a spus cîtor-va ziarişti că l'a pus în corent de planul urzit în contra-i şi pe care dama voalată îl auzise la masa unuĭ personaj distins diplomatic din Paris, e obiectul unor multiple interpretărĭ. Unele din ziare merg pînă acolo că daŭ probe că cunosc pe acea damă şi că personajul diplomatic nu e de cît ataşatul militar german, Schwarzkopen, intimul luĭ Esterhazy.

Nu maĭ puţin senzaţional e interpetată şi demisia de la preşedinţie a luĭ Cazimir Perier, în urma scrisoreĭ autografe a împăratuluĭ Germanieĭ, interpetare pe care unele ziare o duc pînă acolo, că spun, că între vorbele pe carĭ le-a rostit preşedintele înaintea parlamentuluĭ, eraŭ cîte-va, carĭ, în mod indirect se refereaŭ la scrisoarea împăratuluĭ şi la afacerea Dreyfus, de a căruia nevinovăţie însuşĭ preşedintele era convins.

*

Dar nu toată presa pariziană are acelaşĭ limbagiŭ în această afacere. Din contră, multe ziare privesc cu ochĭ răĭ campania întreprinsă de „sindicatul Dreyfus" şi nu maĭ departe erĭ, un meeting a fost organizat de antisemiţĭ şi studenţĭ pentru a protesta în contra apărătorilor luĭ Dreyfus.

Se prevăd şi alte incidente tot aşa zgomotoase şi nostime în acelaşĭ timp, ca acel dintre Rochefort şi fostul director al închisoareĭ militare a Senei, Forzinetti, care pentru că a publicat impresiile sale asupra moduluĭ cum a fost arestat pentru prima oară Dreyfus, şi 'şĭ arătă convingerea că ex-căpitanul nu-ĭ vinovat, a fost atacat în mod violent de Rochefort. Forzinetti l'a provocat la duel printr'o scrisoare, făcându-l laş, dar Rochefort a răspuns printr'un noŭ atac.

Peste 2 ore nouĭ detaliĭ.

Vespasian I. Pella.

INFORMAŢIUNI

Primăria Capitaleĭ a convenit cu compania de gaz din Bucureştĭ ca să instaleze pînze „Auer" la becurile felinarelor de stradă din centrul oraşuluĭ.

D. A. Stolojan, ministru de domeniĭ, va propune consiliuluĭ de miniştrĭ ca să se acorde şi dreptul de vînătoare nominală, în schimbul uneĭ taxe, pe lîngă arendările de vînătoriĭ, cum se proceda pînă în prezent.

In oraşul Buzăŭ s'aŭ închis două şcoale primare, din cauză că s'aŭ ivit cîte-va cazurĭ de febră tifoidă.

Erĭ s'a înfăţişat înaintea tribunaluluĭ Ilfov secţia comercială, procesul intentat de moştenitoriĭ Sidoli d-luĭ Langer, noul antreprenor al circuluĭ „Sidoli".

Tribunalul a amînat pronunţarea sentinţeĭ.

In ziua de 20 Noembrie se va ţine la ministerul de domeniĭ, concursul de obţinerea uneĭ burse pentru studiarea electricităţeĭ la Liège.

Un mare număr de comercianţĭ din Paris, creditorĭ aĭ d-luĭ Radu Văcărescu, aŭ trimes poliţele lor nouluĭ advocat bucureştean Al. G. Ionescu, fost procuror în Capitală, cu rugămintea ca să intenteze d-luĭ Radu Văcărescu o acţiune penală.

D. Ionescu s'a adresat de o camdată d-luĭ Populeanu, reprezentantul d-luĭ Radu Văcărescu, pentru a aranja afacerea pe cale pacinică.

Numaĭ în caz când nu se va putea obţine o împăcare convenabilă, d. Al. Ionescu va începe acţiunea penală.

De notat că d. Ionescu a fost procurorul care a apărat acum doĭ anĭ cu atâta energie interesele d-luĭ Radu Văcărescu, aşa că d-sa, care s'a stabilit acum ca advocat în Capitală, este cel maĭ în stare a cunoaşte afacerea Văcărescu.

In luna Octombrie aŭ fost în Bucureştĭ 766 născuţĭ, dintre carĭ 386 băeţĭ şi 380 fete.

In aceeaşĭ lună aŭ fost în Bucureştĭ 562 morţĭ, dintre carĭ 303 bărbaţĭ şi 229 femeĭ.

Maĭ mulţĭ străinĭ ni se plîng că la poşta centrală nu se poate nicĭ odată găsi un condeĭ şi cerneală pentru a scri o scrisoare orĭ barem o adresă.

Plîngerea e cît se poate de dreaptă şi este de neînţeles cum la o poştă ca cea din Bucureştĭ să nu se găsească un condeĭ şi puţină cerneală.

Cînd aĭ vrea să scriĭ o carte poştală orĭ să schimbĭ un cuvînt la o adresă, trebue să alergĭ tocmaĭ la biroul telegrafic pentru ca să găseştĭ un condeĭ şi puţină cerneală.

Atragem atenţiunea d-luĭ Chiru asupra acestuĭ fapt care ne face să trecem în faţa străinilor drept o ţară puţin civilizată.

Ni se atrage atenţiunea asupra unuĭ noŭ gheşeft făptuit la ministerul de instrucţiune publică. Este vorba despre cele 1300 de sobe, zise „Meidinger" pe carĭ ministerul le-a comandat acum de curînd pentru şcoalele primare din toată ţara.

Aceste sobe aŭ fost comandate cu cîte 300 leĭ bucata, la fabrica de bazalt din Capitală, pe cînd dacă ele ar fi fost comandate la fabricanţiĭ din provincie, ar fi costat cu mult maĭ eftin, plus că în acest caz n'ar maĭ fi fost nevoe să se plătească şi transportul din Capitală pînă la şcoalele din diferitele oraşe din ţară.

Se spune că la comanda de 260.000 leĭ pentru aceste sobe, s'ar fi comis multe neregularităţĭ.

Ziarele străine se ocupă de proectata vizită a regeluĭ Romînieĭ la Petersburg.

Ast-fel ziarul englez *Times* de la 20 Noembrie spune „că dacă vestea s'ar adeveri, ar fi de prisos să se maĭ inziste asupra mareĭ importanţe a unuĭ asemenea eveniment". După ce se face aluzie la trecutul politic al actualuluĭ prim-ministru al Romînieĭ, se adaugă: „Cînd cineva îşĭ aduce aminte ce fel de relaţiunĭ existaŭ între Petersburg şi Bucureştĭ, după retrocedarea forţată a Basarabieĭ romîneştĭ şi pînă la suirea pe tron a actualuluĭ ţar, lesne va pricepe că ceva de grea cumpînă trebue să se fi întîmplat de natură să modifice întreaga situaţie în Balcanĭ".

Vizita regeluĭ Romînieĭ „ar implica o înţelegere între Romînia şi cele două imperiĭ vecine avînd, bine înţeles, drept obiect principal menţinerea păciĭ, dar, întocmaĭ ca şi tripla alianţă, fiind capabilă şi pentru aplicaţiĭ de alt soiŭ".

Relativ la cestiunea benzolineĭ propusă de chimistul Moor de la Mainz, serviciul viticol nu va lua nicĭ o măsură de a cumpăra produsul săŭ. D. Moor, care pretinde că compoziţiunea sa este bună pentru combaterea filoxereĭ, se poate adresa în Francia care ţine la dispoziţia descoperitorilor de asemenea procedee un premiŭ de 300.000 leĭ, premiŭ care de la 1872 şi pînă astăzĭ încă nu a fost cîştigat de nimenea. Procedeul d-luĭ Moor conzistă în un amestec de benzolină, apă şi acid sulfuric,— şi în asemenea condiţiunĭ se poate utiliza cu maĭ bun folos de proprietariĭ doritorĭ, sulfo-carbonatul de potasă combinat cu sulfurul de carbon, procedeŭ recomandat de serviciul viticol.

Maĭ mulţĭ avocaţĭ tinerĭ din Capitală, văzînd că nu pot lupta singurĭ în contra concurenţeĭ avocaţilor cu influenţă, aŭ hotărît înfiinţarea uneĭ asociaţiunĭ care se va ocupa de toate afacerile carĭ se referă la acţiunĭ, reportaje, consultaţiunĭ şi informaţiunĭ judiciare.

In fruntea asociaţieĭ se află d. I. Rădoĭ.

Faza în care a intrat de cîte-va zile afacerea Dreyfus pasionează atât de mult lumea în cît am putea spune că rar un eveniment politic saŭ social din străinătate să fi fost urmărit la noĭ cu o patimă şi curiozitate maĭ mare.

Intervenţia frateluĭ osîndituluĭ, intrarea în scenă a maioruluĭ Esterhazy care deţine toate cîte le povesteşte de o femee necunoscută, declaraţia fostuluĭ director al închisorilor militare, denunţările ce se aşteaptă de la colonelul Picquart şi vice-preşedintele senatuluĭ Scheurer, sunt atîtea şi atîtea elemente nouĭ carĭ adaugă zilnic la interesul acestuĭ roman dramatic ce preocupă actualmente toată opinia publică din Europa şi în special pe cea din Franţa.

Cititoriĭ „Adevěruluĭ" aŭ putut constata din relaţiile ce am dat în ultimele zile, privitor la această afacere, că am dat acesteia importanţa ce merită şi că nu ne-am dat înapoĭ de la sacrificiile ce impune un serviciŭ telegrafic particular, numaĭ să putem satisface curiozitatea publiculuĭ cititor şi dorinţa sa de a afla cît maĭ repede peripeţiile prin carĭ trece această afacere plină de scene mişcătoare şi surprinzătoare.

Acum toată atenţia publică este îndreptată spre colonelul Picquart; astăzĭ se anunţă sosirea sa la Paris; mărturisirile sale sînt aşteptate cu o nespusă nerăbdare.

Corespondenţiĭ noştri din Paris şi Bruxelles ne vor ţine telegrafic în curent cu noua surprindere ce se anunţă din moment în moment.

Drama din Brăila

— Alte amănunte —

Din sorginte demnă de încredere ni se afirmă că d-rul Bastake strămutîndu-se din capitală la Brăila, ar fi locuit timp de un an sub acelaşĭ acoperămînt ilicit cu d-ra Gorjan în care timp nefericita tînără ar fi rămas grea.

*

Această ştire coincide cu ştirea ce primim din Brăila că în explicaţiile agitate ce a căutat să dea imediat după atentat, d-ra Gorjan a reproşat d-ruluĭ Bastake că i-ar fi administrat medicamente de avort.

*

S'ar fi constatat că în adevăr calibrul gloanţelor de la revolverul întrebuinţat de d-ra Gorjan era de natură a produce moartea, dar că d-ra Gorjan ar fi ezitat şi de aceea arma nicĭ n'a luat foc.

*

Procurorul general d. Raicoviceanu conduce în persoană instrucţia afacereĭ.

*

O altă ştire din Brăila anunţă că soţia d-ruluĭ Bastake, aflînd de cele întîmplate, l'ar fi întîmpinat de asemenea pe acesta, la venirea sa acasă, cu un foc de revolver.

Inregistrăm ştirea aceasta, ca şi pe toate cele-l'alte, sub cuvenita rezervă.

— Faptele însă aŭ devenit de domeniul public, aşa că nu ne putem opri a le semnala.

Mer.

Sosirea regeluĭ în Capitală

Consiliu de miniştri. — Deschiderea corpurilor legiuitoare

Astăzi, la orele 5,25 p. m., vor sosi în Capitală regele şi regina. La gară vor fi întîmpinaţĭ de către toţĭ miniştriĭ, de casa civilă şi militară regală cum şi de alte persoane marcante

Regele şi regina vor merge numaĭ de cît la palat, unde se va servi masa în cerc foarte restrîns.

Consiliu de miniştrii

Diseară, la orele 7 şi jum. se va ţine la palat un consiliŭ de miniştrĭ sub preşidenţia regeluĭ, cînd se va da citire proectuluĭ de mesagiŭ de deschidere a corpurilor legiuitoare şi se va discuta diferitele puncte asupra cărora miniştriĭ nu s'aŭ putut încă înţelege.

Ast-fel este vorba ca în mesagiŭ să se pomenească numaĭ în treacăt fără a'ĭ da o însemnătate politică, despre vizita regeluĭ la Pesta. Din contră, se va vorbi cu multă căldură despre serbările din Iaşi şi de întrevederea regeluĭ cu generalul Constantinovici, reprezentantul ţaruluĭ Nicolae.

De asemenea există o mare divergință între d. Sturdza şi generalul Berendeiŭ care pretinde ca mesagiul să menţioneze în special proectul săŭ de lege cu privire la recrutările în armată, ceea-ce n'ar fi pe placul d-luĭ Sturdza.

In consiliul de diseară se vor rezolva în mod definitiv toate aceste chestiunĭ şi se va face redactarea definitivă a mesagiuluĭ.

Deschiderea corpurilor legiuitoare

Mîine dimineaţă se vor da 101 tunurĭ carĭ vor anunţa pornirea cortegiuluĭ regal de la palat la Cameră.

Inainte de sosirea regeluĭ la Cameră se va oficia la Mitropolie un Te-Deum la care vor azista miniştriĭ, deputaţiĭ, senatoriĭ, membriĭ Curţilor de casaţie, de compturĭ şi aĭ Curţeĭ de apel, cît şi cele l'alte autorităţĭ judiciare şi administrative.

Imediat după Te-Deum, regele va sosi la Cameră şi va intra în sala de şedinţă, urmat de casa sa civilă şi militară.

La orele 12 şi un sfert, regele va citi mesagiul de deschidere şi apoĭ se va întoarce la palatul regal.

Fr.

Moda ilustrată No. 9

apare mâine Sâmbătă 15 Noembrie *cu o bogată serie de ilustraţiunĭ de modă, cu două planşe:* una din pagina I-a reprezentînd ***pieptănătura la modă,*** alta în pag. V-a înfăţişînd ***un grup de diferite toalete.***

Un tipar croit pentru un

Corsaj-bluză

se dă ca ***supliment gratuit*** la acest număr.

Preţul unuĭ exemplar 20 banĭ.

Secarea delteĭ Dunăreĭ

După cum am anunţat într'unul din numerile trecute ale ziaruluĭ nostru, ministerul de domeniĭ numise o comisiune pentru a constata şi refera asupra mijloacelor de secare a terenuluĭ coprins între gurile Dunăreĭ.

*

Comisiunea s'a întors după ce a vizitat localitatea şi 'şĭ va alcătui în curînd raportul în această privinţă.

După cît se pare, comisiunea s'a întors pe deplin satisfăcută şi 'şĭ va da părerea în raport, că printr'o cheltuială nu tocmaĭ însemnată se va putea efectua acea lucrare care în urmă va aduce foloase considerabile statuluĭ.

*

Din altă parte însă, ni se afirmă că centrul delteĭ Dunăreĭ încă n'a fost explorat de nimenĭ, fiind imposibil ca cine-va să poată pătrunde în el. Apoĭ nicĭ cel puţin stuhăria, care se găseşte acolo, nu poate fi întrebuinţată, din cauză că nu sînt mijloace de exploatare.

*De asemenea ni se afirmă că planul nu va costa o sumă neînsemnată, ci ca la 300.000 leĭ cel puţin, iar lucrările de secare se pot urca la peste **30 de milioane,*** pe cîtă vreme foloasele nu s'ar urca nicĭ odată măcar la procentele acestor banĭ.

*

In ce priveşte secarea, sînt ingineri carĭ maĭ susţin că acea localitate e maĭ joasă de nivelul mareĭ cu 6 metrĭ.

Fil

Procesul soldatuluĭ Leff

(Corespondenţă part. a „Adevěruluĭ")

Iaşi, 12 Noembrie, 1897

Destăinuiri cazone

Miercurĭ 12 curent, s'a desfăşurat înaintea consiliuluĭ de războiŭ din Iaşi, procesul soldatuluĭ Leff din regimentul 25 Racova, învinuit de insultă şi lovire de superior.

Inainte de începerea procesuluĭ, am vrut să ştiŭ impresiunea generală produsă în cercurile militare, şi care e atitudinea anterioară a consiliuluĭ.

In genere soldatul e acuzat cu multă asprime, şi opinia generală e că va fi condamnat. Această părere se întăreşte încă în urma procesuluĭ precedent, în care sergentul Iftinca e osîndit *la 6 lunĭ de închisoare pentru călcare de consemn.*

(A se nota că acea călcare a fost produsă prin o scăpare de tren).

Foarte importantă e însă destăinuirea pe care mi-o face un soldat cu totul în curent cu lucrurile, destăinuire relativă la prevenţia luĭ Leff.

Soldatul Iosef Leff, arestat pentru faptul de insultă şi lovire a superioruluĭ, este depus la penitenciarul de la Galata, unde rămâne în prevenţie până în ziua de 12 Noembrie când e adus înaintea consiliuluĭ.

In tot intervalul acesta, el e supus regimuluĭ celuĭ maĭ aspru: închis într'o celulă care nu prezintă de cât o singură deschizătură cu gratiĭ, el este complectamente izolat de orĭ-cine şi i se interzice de a putea veni în contact cu cineva. In fine nu i se dă ca nutriment de cât lăturĭ şi resturĭ.

Şi toate acestea, *timp de patru lunĭ de zile.*

Cît priveşte urmărirea afacereĭ, apărarea a dovedit că cea maĭ rea-voitoare pasiune a însufleţit întregul eĭ curs.

Faptele de altfel vorbesc de la sine.

Cazul soldatuluĭ Leff

Iată faptul cu împrejurările în care s'a prezintat, reconstituit după depunerĭ, rechizitor şi apărare.

In seara de 5 spre 6 Iulie, sergenţiĭ Bandac, Spaţiru, Gaiţa, şi Octavian, fac un chef într'o odae închiriată la Iosub Moscovicĭ, unde petrec pînă aproape de ziuă. Către sfîrşit, vine şi soldatul Leff, care se găsea în bunĭ termenĭ cu numiţiĭ, de oare-ce în tot-d'auna le dădea şi le împrumuta banĭ, dar care însă nu fusese invitat la petrecere. El rămîne pînă ce toţĭ, şi urmează pe sergentul luĭ Ariton.

Acolo, din cîte-va vorbe, fiind toţĭ ameţiţĭ, Leff se ia la bătae cu sergentul Bandac, căruia îĭ dă, şi de la care primeşte maĭ multe lovitŭrĭ.

Aceasta e vina luĭ Leff, pentru care e tradus înaintea consiliuluĭ de războiŭ.

Procesul

Procesul începe la orele 4. Consiliul e compus din: d-l. Colonel Negel preşedinte, Maior Renescu, Maior Văitoianu, Căpitan Vrabie, şi Căpitan Ştefănescu, membriĭ; Căpitan Chirculescu comisar regal, şi d-l. Poroineanu grefier.

Apărarea e reprezentată prin domniĭ avocaţĭ Dabija şi Bădărăŭ.

Se citeşte dosarul şi apoĭ se dă ascultare martorilor.

După constatarea d-luĭ comisar regal, se află că depoziţiile celor maĭ mulţĭ din martorĭ sînt în contrazicere cu depoziţiile anterioare.

Acest incident, are însă de urmare o interesantă desvăluire a unuia din

secretele instrucţiunilor militare

Martorul Iosub Moscovicĭ, gazda din seara chefuluĭ, declară că atît sergenţiĭ cît şi Leff, eraŭ beţĭ, — deşi uniĭ maĭ puţin şi alţiĭ maĭ mult. Declaraţiunea sa anterioară însă spunea contrariul. Incolţit, martorul declară atuncĭ, că *„ D-l. acela care l'a întrebat maĭ înainte" atât l'a ameninţat şi l'a brutalizat de tare silindu-l să vorbească în senzul în care a depus, în cât el n'a putut să nu facă ast-fel. El însă susţine ultima sa depoziţiune şi declară că numaĭ prin constrângerea d-luĭ raportor a mărturisit fals.*

D-luĭ raportor nu tocmaĭ i-a fost îndemînă cînd a auzit aceste cuvinte.

Rechizitorul şi pledoariile

Comisarul regal în rechizitorul săŭ a fost de-o vehemenţă înverşunată. D-sa a atacat pe acuzat, declarînd faptul ca de o excepţională gravitate. Şi face aşa fel, în cît toate pledoariile celor doi avocaţĭ rămîn absolut nesocotite.

In special, d-l Bădărăŭ a susţinut cauza inculpatuluĭ cu multă căldură şi cu multă vervă.

Verdictul

Totuşĭ, după nişte dezbaterĭ de 5 ore şi după o deliberare scurtă, consiliul condamnă pe soldatul Leff ***la 3 anĭ închisoare.***

In oraş verdictul a produs o vie emoţie şi justiţia militară a dat un argument maĭ mult, pentru desfiinţarea eĭ.

Oberon.

Guvernul, convins de gravitatea situaţieĭ în urma demonstraţieĭ făcute de ceĭ maĭ mulţĭ fruntaşĭ liberalĭ cu ocazia banchetuluĭ de la Craiova, caută acum din noŭ să se împace cu ceĭ de la „Drapelul".

Erĭ li s'a propus acestora să se înţeleagă cu guvernul în privinţa alegereĭ birourilor corpurilor legiuitoare.

Drapeliştiĭ s'aŭ adunat aseară în localul „Drapeluluĭ" şi aŭ discutat această chestie. Uniĭ sînt de părere să se aştepte propunerile guvernuluĭ, ceĭ maĭ mulţĭ însă, susţin lupta pe faţă contra d-luĭ Sturdza.

*

La banchetul de la Craiova n'a azistat nicĭ d. Sefendache, senator de Mehedinţĭ. D-sa a sosit aseară în Bucureştĭ.

Depeşile „Adevěruluĭ"

Bruxelles, 13 Noembrie, ora 11 noaptea.

In cercurile politice serioase se discută mult cestiunea revizuireĭ procesuluĭ Dreyfus. „Temps", ziar oficios, declară că dacă s'ar dovedi că Dreyfus e nevinovat, aceasta nu ar lovi nicĭ o instituţiune. Din potrivă, toată lumea se va felicita, faţă cu o ordine socială, în care asemenea greşelĭ, carĭ din nefericire se întîmplă cam des, pot fi reparate.

V. I. Pela

Paris, 14 Noembrie, ora 12 noaptea.

Azĭ de dimineaţă a sosit colonelul Picquart la Marsilia. Guvernul a trimes expres pe un ofiţer de stat-major care l'a primit în port pe Picquart. Acesta a fost pus în tren, ordonându-i-se în modul cel maĭ aspru ca să nu comunice cu verĭ-cine ar fi.

Dupont.

Bruxelles, 14 Noembrie, ora 1 noaptea.

Perchiziţia ce s'a făcut la locuinţa din Paris a coloneluluĭ Picquart a alarmat colosal presa şi lumea. Se zvoneşte că s'ar fi descoperit scrisorĭ şi acte foarte grave. Astă-zĭ sindicatul Dreyfus stăpîneşte opinia publică.

V. I. Pella

*

Paris, 14 Noembrie, ora 2 noaptea

Astă-zĭ soseşte colonelul Picquard aci. Mâine va avea loc primul interogator. Esterhazy, Mathieu Dreyfus şi Picquart vor fi confruntaţĭ. Se aşteaptă o întorsătură decisivă. Primirea luĭ Scheurer în Senat a făcut o senzaţie colosală.

Dupont.

Telegrame

— (Serviciul „Agenţieĭ Romîne") —

Camera austriacă

Viena, 13 Noembrie. — *Camera deputaţilor.*— D-nu Abrahamovicz, preşedinte, se urcă la tribună la ora unu şi 35 m.

E primit de stînga cu strigăte de „Ruşine!" D-nu Wolff îl apostrofează cu cuvîntul de puşchiŭ (coquin). D. Schoenerer scoate strigăte şi un zgomot mare izbucneşte la stînga. Preşedintele nu poate de cît să pronunţe cîte-va vorbe. Şedinţa este întreruptă pînă la orele 3 în mijlocul uralelor.

Viena, 23 Noembrie. — Camera deputaţilor.— *După redeschiderea şedinţeĭ, contele Falkenhayn, german-moderat propune, o modificare provizorie le regulamentul Camereĭ, în baza căreia preşedintele adunăreĭ să aibă dreptul de a exclude un deputat din Cameră pe timp de treĭ zile. Acelaş drept să se acorde Camereĭ pentru un maximum de 30 de zile.*

In caz de rezistenţă din partea deputatuluĭ exclus, executarea decisiuneĭ Camereĭ ar putea fi încredinţată forţeĭ armate, ce guvernul va pune la dispoziţia parlamentuluĭ.

Această propunere este adoptată de majoritate în mijlocul strigătelor violente şi zgomotuluĭ stângeĭ.

Deputaţiĭ stîngeĭ lovesc pe băncile lor, flueră, vociferează în contra preşedinteluĭ.— Maĭ mulţĭ deputaţĭ sparg porţile construite în faţa tribuneĭ preşidenţiale după şedinţele de ieri, şi se pun în faţa preşedinteluĭ carĭ este silt să întrerupă şedinţa.

După redeschiderea şedinţeĭ, preşedintele pronunţă închiderea acesteia.

Pacea turco-greacă

Constantinopol, 13 Noembrie. — Azĭ nu s'a ţinut conferinţă pentru pace. Delegaţiĭ elenĭ aşteaptă instrucţiunile lor în privinţa articoluluĭ un-spre-zece şi a semnăreĭ tratatuluĭ de pace definitiv.

Constantinopol, 13 Noembrie.— Poarta a adresat ambasadorilor o notă nouă, cerîndu-le să ia cunoştinţă de împrumutul încheiat cu Banca otomană şi să avizeze guvernele lor.

Constantinopol, 13 Noembrie. — *Ikdam* anunţă că treĭ încrucişătorĭ turceştĭ şi maĭ multe torpiloare formînd divizia a 10-a a floteĭ sub comanda luĭ Havri-paşa, aŭ plecat de la Smirna la Salonic.

Revolta Albanezilor

Viena 13 Noembrie.—Se anunţă din Belgrad ***Corespondenţeĭ Politice*** **că se confirmă că aproape 5000 de albanezĭ aĭ districtelor Ipek şi Djakova, s'aŭ revoltat contra autorităţilor.**

O luptă s'a dat la Djakova între trupele trimise din Salonic, Monastir, şi Uskub, şi insurgenţĭ.—Pierderile sînt marĭ de ambele părţĭ.

Londra, 13 Noembrie.—Se anunţă din Salonic *Agenţieĭ Reuter* că la 10 Noembrie s'a trimes la Uskub 7 batalioane de infanterie. Circulă ştirea că printre albanezii din Pritren, Djakova şi Ipek domneşte o mare excitaţie în contra guvernuluĭ turcesc.

Constantinopol, 13 Noembrie.— Infor-

mațiunî din Belgrad și din Sofia zic că din cauza situațiuneî neliniștitoare în care se află Ipek și împrejurimile sale, s'aŭ trimes la fața locuIuî numeroase detașamente de trupe.

Delegațiunile austro-ungare

Viena, 13 Noembrie.—Comisiunea delegațiuneî ungurești a votat proiectul de budget al provinciilor ocupate.

Ministrul Kallay declară că plîngerile din memoriul sîrbesc nu sînt de loc întemeiate și dovedește prin exemple că guvernul tratează pe Sîrbiî ortodocșî cu aceașî mare bună voință ca și pe cele-l'alte confesiunî.

Ministrul zice că recunoaște cu bucurie că Sîrbiî ortodocșî formează un popor bun.

Guvernul va continua să protegeze și să sprijine pe ortodocșiî orientalî, după cum a făcut și până acum, și se va face acestor elemente avansurile cele maî largî în limitele permise,

De pretutindenî

Paris, 13 Noembrie.—Impărăteasa Elisabetha a Austrieî mergînd la Biaritz a trecut azî dimineață pe acî și a fost salutată de d. Felix Faure.

Petersburg, 13 Noembrie. — Apreciînd declarațiunile conteluî Goluchowsky în fața comitetuluî bugetuluî al delegațiuneî austriace, *Novoje Wremia* zice că este interesant că acesta s'a silit, a propos de falșele interpretărî ale cîtor-va puncte ale expunereî sale, nu numaî de a nu slăbi impresia produsă de cuvintele ce a pronunțat în zilele din urmă, ci de a întări însemnătatea lor.

Ziarul rusesc conchide că Austro-Ungaria și Rusia nu renunță de loc la influența lor în Balcanî.

Mersina, 13 Noembrie.—Ierî la amiazî, s'a tras un salut în onoarea pavilionuluî austro-ungar, după ceremonialul convenit maî din'nainte.

Mahometaniî aŭ rămas liniștițî.

O deputație a colonieî austro-ungare a rugat pe consulul Austro-Ungarieî, să mulțumească împăratuluî Frantz Ioseph, pentru protecția eficace ce î-a acordat.

Ediția de seară

Afacerea Dreyfus

— amănunte prin poștă —

Bruxelles 11 Noembrie 10 seara.

Astă-zî de dimineață am făcut o vizită ziarelor *La Reforme* și *Le Soir* pentru a lua oare-carî amănunte cu privire la această senzațională afacere. Intre Paris și Bruxelles telegraful și telefonul sînt în permanență deschise, în oraș, la cafenele, la teatrurî, la cursurile universitare chiar, nu se pomenește de cît de complicațiile eî, iar ziarele se vînd colosal ; poate nicî în timpul judecăreî luî Dreyfus, ele nu [illegible]

Limpezirea chestiuneî e așteptată acî cu o nerăbdare nemaî pomenită. Aproape toate ziarele belgiene și-aŭ trimes cîte un reporter la Paris spre a fi întreținute prin telefon de tot ce se petrece în jurul acesteî afacerî.

•

Din telegrama ce v'am trimes astă-zî dimineața—și care a fost maî fericită de cît scrisoarea aceasta de oare-ce n'a avut nevoe de 3 zile de drum pînă la Bucureștî—ațî putut vedea că în Paris surescitarea a devenit foarte mare și că seria meetingurilor de strade s'a început. O telegramă particulară sosită la Bruxelles, lunî după amiază, preciza chiar că între poliție și maî mulțî studențî antisemițî, s'aŭ întîmplat cîte-va ciocnirî de oare-ce aceștia din urmă voiaŭ să facă agresiunî pe strade în contra evreilor. Pentru ce aceasta? Pentru că Dreyfus e evreŭ !!

Complectez telegrama de azî, adăugând că în afară de catolicul deputat d'Hugues a maî vorbit la întrunirea antisemită de Duminecă și d. Millevoye care a atacat in mod violent pe d. Scheurer-Kestner vice-președintele senatuluî și apărătorul luî Dreyfus.

•

In tot timpul zileî de Lunî, afacerea n'a adus ceva noŭ. Mulțî ziariștî s'aŭ dus la d. Casimir Perier pentru a-'l interviewa dacă în adevăr a primit o scrisoare de la împăratul Germanieî, Wilhelm al II, și dacă demisia sa de la președinție stă în legătură și cu condamnarea luî Dreyfus. Eî n'aŭ găsit însă acasă pe fostul președinte și și-aŭ amînat interviewul pentru Marțî dimineața.

Lunî seara v'am telegrafiat că toată trădarea pare a fi aruncată în spinarea comandantuluî Esterhazy. Unele ziare aruncă asupra acestuî fost ofițer superior cele maî violente și grave acuzărî și vorbesc de culpabilitatea acestuia ca de un lucru sigur. Ceea ce face însă ca limbagiul acesta să fie și maî violent e că se pretinde că generalul Pellieux ar fi primit ordin ca să scoată basma curată pe Esterhazy, că la ministerul de rezboiŭ există deja de mult convingerea că Esterhazy e autorul faimosuluî borderoŭ după care a fost condamnat Dreyfus, dar de oare-ce s'a dovedit pe deplin că borderoul n'a fost scris pentru trădare ci pentru un fel de escrocherie, afacerea s'a făcut mușama. — Esterhazy care avea nevoie de banî, a inventat mijlocul ăsta pentru a lua parale de la ministerul de războiŭ fără să se gîndească un moment că de aci va naște un asemenea proces și că un ofițer va fi degradat și aruncat pentru toată viața în temniță. Ministrul de războiŭ descoperind în urma condamnăreî luî Dreyfus escrocheria comisă de Esterhazy, în interesul uneî pretinse *demnitățî a statuluî* — a lăsat lucrurile încurcate, cu toată inzistența coloneluluî Picquart care ca director al uneî divizii din acel minister — pusese pe ministru în cunoștință de adevărata afacere,

Dar multe ziare spun că orî cît s'ar incerca guvernul să ascundă pe Esterhazy, vice-președintele senatuluî, Scheurer-Kester, care are un dosar intreg de probe zdrobitoare in contra adevăratuluî autór al borderouluî— va forța mîna generaluluî Pellieux ca să scoată din vizuină pe culpabil, desvinovățind ast-feî pe Dreyfus.

Cum s'a respîndit de-o dată zvonul că Esterhazy e autorul borderouluî? Aceasta cred că ațî și făcut cunoscut cititorilor „Adevĕruluî.“

Mateiŭ Dreyfus, care 'î-a denunțat pe Esterhazy, prezintă șapte dovezî de culpabilitatea luî Esterhazy.

Aceste șapte dovezî le-aŭ publicat astă-seară toate ziarele din Paris și ne-aŭ fost telegrafiate și nouă la Bruxelles. Eŭ m'am grăbit a vă telegrafia imediat—punîndu-vă în cunoștință că se vorbește cu siguranță și de revizuîrea procesuluî Dreyfus, îndată ce se va afla rezultatul anchetei.

•

Care sânt dovezile luî Matheiŭ Dreyfus? Din telegrama de Duminecă seara ațî aflat că ziarele aŭ publicat Duminecă niște scrisorî diferite ale luî Esterhazy carî puse alăturî cu borderou, aŭ o asemănare perfectă ca și scrisul luî Dreyfus. Prima din aceste dovezî e asemănarea scrisuluî.

Esterhazy interviewat asupra acestuî punct, a recunoscut însă și identitatea scrisurilor, dar a declarat că dacă borderoul nu-l scris de Dreyfus, atuncî un mizerabil a calchieat vorbă cu vorbă după diferitele luî scrisorî și a alcătuit astfel in mod infam, un asemenea borderoŭ.—Cum vă pare aceasta ? A doua probă a luî Mateiŭ Dreyfus contra luî Esterhazy este—că imediat ce ziarele pariziene aŭ publicat după condamnarea luî Dreyfus din 1894—borderoul—Esterhazy, ca adevăratul autor și-a schimbat scrisul.

Asupra acestuî punct, comandantul neagă. Se zice, că Scheurer Kestner ar avea însă dovezî.

•

A treia probă e că borderoul care a fost găsit în luna Maiŭ 1894 se isprăvea cu următoarele cuvinte : *o să plec în manevre*, și acî lucrul e știut că pe cînd Dreyfus n'a luat parte la nicî o manevră—Esterhazy de și nu era însărcinat cu nimic și nu era trimes—a insistat să se ducă și să participe la manevre.

Esterhazy recunoaște faptul participăreî la manevre, dar adaugă că n'ar fi putut să dea nicî o informație utilă Germanieî, în cursul acestor manevre de regiment.

A patra probă e cu un ofițer de la ministerul de războiŭ—cum era Dreyfus — n'ar fi putut să vorbească de manualul tiruluî în termeniî în care e scris în borderoŭ, ci numaî un ofițer de trupă—cum era Esterhazy. El însă, răspunde că din acele 5 documente menționate în borderou, el nu cunoaște de cît unul : *manualul tiruluî* și că pe acesta el l'a avut [illegible] nimenî n'a maî fost [illegible]

Esterhazy maî adaugă că nu putea sa le scrie căcî nu știa nimic despre afacerea din Madagascar, precum și de *frâul hidraulic* și formația artilerieî.

A cincea probă e cunoscutul sentiment manifestat de toțî ofițeriî regimentuluî — unde Esterhazy era pe timpul acela comandant — în momentul cînd Matheiŭ Dreyfus l'a denunțat. Ofițeriî, foștiî luî inferiorî, eraŭ sigurî că fostul lor superior va fi vinovatul.

A șasea probă e caracterul și situația generală a comandantuluî, care se opune caracteruluî și situațieî generale a căpitanuluî Dreyfus.

Acesta din urmă era bogat, fără datoriî, fără pasiunî, pe cînd Esterhazy este jucător de cărțî și plin de datoriî, decî avea nevoe de banî.

A șaptea probă și destul de gravă. e depoziția coloneluluî Picquart, fost șef al birouluî de informațiunî de la ministerul de războiŭ, care descoperise pe Esterhazy și care deja spusese prin unele cercurî că acesta e vinovatul. El a fost însă trimes la Tunis ca un fel de pedeapsă disciplinară, sub bănuială că și el ar fi putut da oare carî informațiunî saŭ că a fost neglijent în serviciŭ și de aceia s'a aflat. Insă Picquart, se spune că, sigur de culpabilitatea luî Esterhazy, ar fi căutat să convingă pe ministrul de războiŭ că nu e de loc la mijloc o trădare—că acî e o escrocherie și că are probe, chiar materiale, pentru a dovedi cine e culpabilul.

•

Esterhazy, foarte liniștit, a declarat că așteaptă să vadă probele ce le va arăta col. Picquart înaintea comisiuneî de anchetă. De aceasta v'am și telegrafiat că a părăsit Tunisul și că, cu mult interes, se așteaptă întrevederea sa cu generalul Pellieux, când apoî va fi liber să vorbească și preseî.

Peste câte-va ore, noui detaliî.

V. I. Pella.

Ultime informațiunî

Doctorul Assaky va face prima sa lecțiune de deschiderea cursuluî, Marțî 18 c. orele 4 p. m., în amfiteatrul cel mare al facultățeî de medicină.

Ministrul de războiŭ a numit o comisiune de ofițerî superiorî care să examineze tunurile cele nouî cu tir repede.

Intre aceste tunurî se află și acel inventat de colonelul Perticari.

Lunî se va întrunî consiliul permanent al instrucțiuneî publice pentru a judeca pe douî învățătorî carî s'aŭ abătut de la legile instrucțiuneî publice.

Aseară s'a ținut un lung consiliŭ de miniștri, sub președința d-luî D. Sturdza.

S'aŭ discutat maî multe proecte de legî, carî vor fi depuse zilele acestea pe biroul Camereî.

Astăzî se va judeca la secția III-a a Curțeî de apel din Capitală procesul luî Niță Florescu, inculpat în furtul de la ministerul de finanțe.

Noul director al Eforieî spitalelor civile, d. Al. Culoglu, sosește Lunî în Capitală pentru a lua in primire noul săŭ post de la Eforie.

Imediat după intrarea d-sale in funcție, se va face o schimbare generală printre funcționariî Eforieî spitalelor civile.

Comitetul societățiî „Ileana“ pentru dezvoltarea artelor în România, în ultimele ședințe a primit următoarele persoane ca membriî aderențî :

Const. Lahovary avocat, D. Othon Sutzu, G. Bottez, Dr. N. Leon, inspectorul general al învățămîntuluî privat, N. Collaru, Al. Davidescu, T. Pisani, ziarist, P. Capelleanu avocat, M. Jaquet, Aurel Eliade artist, G. Simonidy, A. Zottu, Dr. Iliescu, Gr. Călinescu, magistrat, C. D. Anghel, magistrat, S. Moscuna, magistrat, Dr. Haralamb, G. Hill, Dr. N. Kalinderu, I. C. Solacolu. Domniî N. Filipescu și Const. Lahovary, aŭ fost aleșî membriî în comitet.

Aseară și astă-zî dimineață a sosit in Capitală un mare număr de deputațî și senatorî din diferitele orașe din Moldova și Muntenia in vederea deschidereî parlamentuluî.

Consiliul generel de instrucțiune s'a ocupat aseară cu regulamentul interior al facultăților de drept și medicină.

Acest regulament va fi admis Lunî în discuția consiliuluî permanent.

Astă-zî dimineață a început să cadă zăpadă în Capitală.

Din unele județe din Moldova și Muntenia sosesc știrî că și acolo ninge de aseară.

Fruntașiî grupăreî junimiste s'aŭ întrunit aseară la d. Al. Marghiloman pentru a discuta asupra situațieî politice. Asista și d. P. P. Carp. S'a hotărît ca deputațiî Ghermani și Al. Marghiloman să interpeleze guvernul, primul asupra situațieî financiare a țăreî și al doilea asupra reformelor pe carî d. Djuvara vrea să le întroducă în magistratură.

Unul dintre junimiștiî prezențî, întrebă pe d. Carp, cum crede d-sa că guvernul o va putea duce cu niște finanțe atît de zdruncinate și cu bugetele complectamente dezechilibrate. „Dar Greciŭ, răspunse d. Carp, nu o „duc de atîțea anî, cu toate că bud- „getele lor sînt zdruncinate ? Tot ast- „fel și cu liberaliî.“

D. Zorilă, prefectul de Covurluî, a sosit erî în Capitală, chemat de ministrul de interne, pentru a raporta asupra maî multor reclamațiunî în contra administrațieî din Galațî.

Un ziar din Capitală anunță că „la Clubul conservator se lucrează la un răspuns la scrisoarea luî Iezzenszky, care va fi iscălit: Comitetul național studențesc și care, imediat ce va fi gata, va fi publicat in ziarele conservatoare.

Nu voim să fim atît de cruzî ca ziarul în chestiune, dar constatăm că răspunsul comitetuluî național a apărut încă aseară în Epoca și de abia azî ne-a sosit și nouă.

Studențiî aŭ avut ideea puțin nemerită de a alege în comitetul național pe un d. Antemireanu, agent conservator și zgîrîie-brînză la Epoca și numitul domn crede că poate face din comitetul național studențesc o agenție politică.

Pentru a dovedi că nu încurajăm asemenea imoralitățî, nu vom publica răspunsul nouluî comitet național și nu vom publica nicî un act al acestuî comitet, dacă nu va fi expediat simultaneŭ tuturor ziarelor.

Precum ca să se știe.

Cetitoriî *Adevĕruluî* își reamintesc de sigur că acum un an s'a furat de la ministerul de războiŭ o mare cantitate de imprimate și broșurî. Azî dimineață d. maior Sergiu, cumpărînd din piața Ghica niște brînză de la un anume C. Dumitrescu, observă că acesta se servește la învelirea mărfeî, de imprimate neuzate d'ale ministeruluî de războiŭ : imediat d-sa aviză pe comisarul secțieî 4, care, sosind la fața locuIuî, a găsit la 3 comercianțî ca la 250 kl. imprimate și broșurî. Comercianțiî declarînd ca aŭ cumpărat acea hîrtie maculatură de la Iancu Ionescu, expeditor la ministerul de războiŭ. Poliția va lua măsurî în consecință.

Astăzî vine inaintea secțieî a II-a a Curțeî de apel din Capitală procesul torturatorilor de la poliție.

La acest proces este citat ca martor și d. Paul Stătescu fostul prefect de poliție al Capitaleî.

Se știe că acest proces datează de la 16 Noembrie anul trecut, când cetățeniî Capitaleî aŭ fost torturațî de zbiriî poliție.

Zilele acestea va veni in discuția consiliuluî comuneî Iașî chestiunea teatruluî local, care aduce comuneî pagube insemnate. După cât se pare. d. Tacu, ajutor de primar, va propune ca teatrul să fie dat in exploatarea unuî concesionar, care să fie subvenționat de comună cu 40,000 leî pe an.

D. I. Nenițescu, prefectul de Tulcea, a sosit erî în Capitală. D-sa a fost primit de d. Ferichide, cu care s'a întreținut asupra măsurilor ce ar maî fi de luat pentru a sili pe directoriî școalelor bulgare să se supună regulamentelor școalelor romînești.

Itinerarul vapoarelor romîne

Cu începere de Joî, 13/25 Noembrie, atît trenurile exprese din străinătate, cît și vapoarele serviciuluî maritim romîn în corespondență cu ele, își schimbă itinerariile.

•

Cursele vapoarelor și legăturile sînt următoarele :

Plecarea din Constanța : Joî, 10 ore seara, în legătură cu trenul London-Ostenda, care pleacă din Bucureștî în acea zi la 4 ore 44 p. m., și sosește în Constanța la 9 ore 35 seara. (Sosirea în Constantinopol, Vinerî, 11 ore a. m.) și Lunî, la 12 ore 30 a. m., în legătură cu trenul Orient-Expres, care pleacă din Bucureștî Duminecă 7 ore 05 seara și sosește în Constanța la 11 ore 50 seara. Sosire în Constantinopol Lunî, la ora 1 și 30 p. m.).

Plecarea din Constantinopol : Marțî, la 9 ore dimineața, sosind în Constanța la 10 ore seara, în legătură cu trenul Orient-Expres, care pleacă din Constanța Mercurî la ora 1 și 5 a. m., și sosește în Bucureștî Mercurî, la ora 6 și 5 dimineața; și Sîmbătă la ora 2 p. m., sosind în Constanța Duminică, la 3 ore a. m., în legătură cu trenul Orient-London, care pleacă din Constanța Duminică, la 6 ore și 5 dimineața, și sosește în Bucureștî în aceeașî zi, la 11 ore și 5 a. m.

Mișcarea națională

Noul comitet național studențesc al Universitățeî din Iașî lansează următorul manifest :

Romînî,

Față cu situațiunea din ce în ce maî rea a celor treî milioane și maî bine de romînî de peste munțî și față cu apatia ce din nenorocire pare că domnește asupra noastră, a celor din regat, cu privire la soarta lor, studențimea universitară din Iașî a hotărît ca, în înțelegere cu rectorul Universitățeî noastre și cu Liga locală, să pornească mișcare în țară spre a propovădui un maî mare interes în fie care cetățean din regat pentru soarta fraților de peste munțî. Ea a ales un comitet compus din subscrișiî, spre aducerea la îndeplinire a acestuî scop.

Mijlocul cel maî nemerit prin care credem că vom putea atinge acest țel, ni s'a părut că este ținerea de întrunirî publice în orașele principale ale acesteî părțî a țăreî—precum colegiî noștri din Bucureștî aŭ ținut asemenea întrunirî în cea-l'altă parte—și în acelaș timp îndemnul ca toțî cetățeniî să se înscrie la Ligă pentru unitatea culturală a tuturor Romînilor, spre a se alcătui ast-fel în chip temeinic și statornic această instituție, menită să unească în cuget și simțirî pe Romîniî de pretutindenea.

Aceste întrunirî vor avea un caracter cu desăvîrșire național—dorința noastră cea maî vie fiind excluderea absolută a orî căreî preocupărî de politică militantă, care ar avea tristul rezultat de a dezbina în loc de a întări pe romînî și cauza lor cea maî sfîntă.

Acestea fiind ideile generale după care ne vom călăuzi în activitatea noastră, rugăm pe toțî buniî romînî să răspundă la apelul nostru în număr cît maî mare pentru ca manifestațiunea ce vom face-o pentru cauza romînismuluî să fie vrednică de ea [illegible] bîrfelile dușmanilor cauzeî noastre.

Iașî 10 Noembrie 1896

D. Cădere, I. Leatris, Octav Velciu, D. Mogoș, E. Herovanu, P. Rășcanu, G. Drăgănescu și G. Teodorescu-Chirileanu.

Febra tifoidă

Iată, după buletinul statistic elaborat de serviciul sanitar al Capitaleî, mersul epidemieî de febră tifoidă din capitală pe ziua de 13 Noembrie : în oraș 165 bărbațî și 153 femeî, total 318 ; în spitale 274 bărbațî și 127 femeî, total 401,—cea ce ne dă un total general de 719 bolnavî.

Infecția in Capitală

Atragem atențiunea serviciuluî sanitar, al Capitaleî asupra murdărieî din curtea caselor din strada Modeî, proprietatea regeluî.

Casa aceasta neavînd un canal, locuitoriî sînt nevoițî să arunce toate murdăriile în curte, ceea ce face să se răspîndească un miros pestilențial.

•

Un mare număr de locuitorî din mahalaua Pantelimon din Capitală aŭ hotărît să adreseze o plîngere primaruluî în contra infecțieî care domnește în această mahala, cerind tot-odată ca să se ia de urgență măsurî pentru asanarea mahalaleî.

Cererea locuitorilor din Pantelimon este foarte dreaptă, căcî în această mahala domnește cea maî mare infecție. Cauza infecțieî este în mare parte groapa Hagianoff care, cu toate promisiunile serviciuluî sanitar, n'a fost încă curățită și continuă a infecta întregul cuartier.

•

In curtea găreî de Nord, unde sosesc vagoanele cu mărfurî, domnește cea maî mare murdărie.

Această curte, unde se depun toate murdăriile de pieî, lemnărie, zarzavaturî și 1-tele carî rămîn din vagoanele de transport, nu se mătură cu săptămînile, așa că se produce o infecție insuportabilă, răspîndind în toate cuartierele microbî infecțioșî.

De asemenea și șoseaua Basarab de lîngă gara de Nord se află într'o stare de murdărie într'adevăr orientală.

Atragem dar atențiunea serviciuluî sanitar asupra acestor localitățî carî sînt adevărate focare de febră tifoidă.

•

Consiliul sanitar din Capitală a însărcinat erî pe doî medicî comunalî să se transporte la casele No. 2 din strada Stavropoleos și să procedeze la dezinfectarea acelor case.

Mediciî însărcinațî aŭ și excutat aseară ordinele serviciuluî sanitar : ajutațî de cîți-va agențî comunalî și jandarmî pedeștri, eî aŭ dezinfectat curtea caselor cu No. 2.

•

Am semnalat pînă acum autorităților în drept maî multe focare de infecție, și am avut satisfacția de a vedea că ele s'aŭ grăbit să ia măsurî de urgență. AgențiI polițienești însă, nu prea aŭ ochî de văzut, de aceea ne grăbim să atragem atențiunea d-luî primar asupra stăreî de gravă infecție în care se află fundătura Ciupituluî situată între stradele Olteni și Corbuluî.

In această fundătură, apa de ploae inundă casele și se adună în gropî, unde—din pricină că n'are cum să se scurgă— rămîne timp îndelungat, pînă devine neagră și exală mirosurî infecțioase. Iată de ce locuitoriî fundătureî suferă maî toțî de frigurî palustre, anghină etc.

Pentru asanarea fundătureî Ciupituluî, n'ar trebui de cît să se desfunde, să se facă stradă, ceea ce ar necesita numaî expropierea funduluî grădineî Xenocrat. Lesne s'ar putea face pavagiul și canalizația, și s'ar asana cu acest chip un cartier întreg care e amenințat acum de infecțiile din fundătura în cestiune.

Sperăm că d. primar va lua notă.

Crime, Delicte, Accidente

Din Capitală

Poliția de siguranță a capitaleî a prins și arestat pe indivizii Simon Munzer și Simon Grunberg carî, însărcinațî cu acoperirea cu tablă și vopsirea clădirilor divizieî II C. F. R. între stațiile Chitila și Piteștî, aŭ vîndut material în valoare de 4.000 leî și aŭ încasat baniî.

Aseară, pe la orele 8 și jumătate, un incendiŭ s'a declarat în strada Fundătura Asan 20, la casa d-luî Ioan Mateî. Focul a luat naștere de la un coș, de la care apoî s'a aprins coperișul. Cu ajutorul vecinilor focul a putut fi localizat, arzînd numaî o parte din acoperămînt. La sosirea pompierilor focul era cu totul stins.

Din țară

Trenul accelerat care circulă între Bucureștî și Constanța a izbit în gara Saligny pe acarul Haralambie Anastase și l'a trîntit la pămînt.

Nenorocitul acar, fiind dus la spitalul din Cernavoda, a murit pe drum.

Depeșile „Adevĕruluî”

Afacerea Dreyfus

Bruxelles 14 Noembrie, 10 dim.

Percheziția ce s'a făcut la domiciliul din Paris al luî Picquart, a fost provocată de misterioasa damă voalată.

Corespondența confiscată este de foarte mare importanță și a fost supusă președinteluî republiceî, Felix Faure.

Consiliul de miniștri a fost convocat de urgență, spre a se consfătui asupra fazeî nouî în care a intrat afacerea Dreyfus.

V. I. Pella.

•

Paris, 14 Noembrie, 12 dim

Generalul Pellieux a luat primul interogator coloneluluî Picquart, apoî 'l-a confruntat pe acesta cu Mathieu Dreyfus și cu Esterhazy.

Afacerea a luat o întorsătură extrem de gravă.

Dupont.

•

„Agenția Romînă“ ne transmite următoarele telegrame oficiale:

Paris, 13 Noembrie. — Colonelul Picquart a sosit de dimineață la Marsilia venind din Tunis și a plecat direct la Paris.

Paris, 13 Noembrie.— O notă a „Agențieî Havas“ zice că confiscarea operată la colonelul Picquart, s'a făcut din ordinul generaluluî Pellieux, lucrînd ca ofițer de poliție judiciară și în virtutea puteriî ce-l dă codul de justiție militară și că prin urmare, ministrul de rezbel n'a dat nicî un ordin în această privință și nicî nu avea de dat vr'unul.

ECOURÎ

● Societatea „Junimea studioasă medicală“ invită pe membriî săî de a asista la ședința ce se va ține în ziua de Duminecă 16 Noembrie ora 3 p. m. în noul local din Palatul „Naționala“ fiind la ordinea zileî :

a) Conferința D-luî Cohn Lupu despre „Tubagiul Laringeluî“ ; b) Alegerea vice-președinteluî ; c) Votărî de membri ; d) Chestiunî administrative.

◆ Cine voește să rîdă cu hohot, să citească **Satira No. 21**, care va apare mîine, Sîmbătă.

Banchetul de la Craiova, Regele la Palestina și o mulțime de alte articole, sînt de un spirit și humor neîntrecut pînă acuma.

Satira se va vinde de acî înainte numaî cu 15 banî exemplarul.

● Ni se comunică că Fabrica de piane **Steinway and sons** din Londra, a fost numită furnizoarea țaruluî Rusieî. 616'1

● Formațiunea lor e de obiceiŭ însoțită de slăbiciune, amețeală, palpitațiî, lipsă de sînge, carî conduc un mare număr de tinerî la nervozisme saŭ la phtisie. Pentru a vindeca aceste anemiî, știința a renunțat la remediile chimice, carî strică stomacul, sîngele și sistemul nervos. De oare-ce vinul Bravais, activează circulațiunea și asimilarea, a dobîndit astă-zî favoarea corpuluî medical. *„Clorosa nervoasă nu rezistă nicî o lună la întrebuințarea regulată a acestuî leac admirabil.* Aceasta este verdictul unanim. 884

● Aflăm cu plăcere că tînărul George Beldiman, fiul D-luî George Beldiman, fost senator și deputat, a trecut cu deplin succes examenul de bacalaureat, la Universitatea de Nancy. Ca o particularitate putem spune că tînărul Beldiman preparat în liceul statuluî, din localitate, a sărit o clasă și totușî a reușit foarte bine. Aceasta face onoare atît direcțiuneî aceluî liceŭ cît și profesorilor carî aŭ făcut din acest institut de cultură unul din cele maî bune din Franța.

Pentru telegrafiștî

Cu *leî 10*, în loc de *20*, se poate obține la *Sala de depeșî* a *Adevĕruluî* volumul intitulat *Din electrotechnica*, conținînd o mulțime de cunoștințe folositoare personaluluî de telegraf civil și militar, cu 200 figurî în text și 18 planșe în culorî, anexate, volum datorit d-luî *D. N. Theodoru-Mandrea*, inginer electrician, șef de biroŭ special în direcția generală a C. F. R. fost profesor de electrotechnică.

BURSA

(Prin fir telegrafic)

din Streinătate

Napoleonul Fl	9.55
Ruble „	12.25
Credit Anstalt „	354.70
„ fonc. austr.	456
„ ungar	3[illegible]
Drum fier austr.	33[illegible]
Lombards. „	79.50
Alpines. „	131.70
Losurî turceștî	62.10
Rentă perp. aus.	102.35
„ arg. austr.	102.35
„ aur „	122.85
„ ung. „	122.40
FRANCFORT	
Rentă Rom. 5% Fl	01.40
„ „ 4% „	88.60
BERLIN	
Napoleonul „	16.165
Ruble „	217.
Disconto „	198.50
Schimb. Londra	20.20
„ Paris „	80.75
„ Amsterdam	168.65
„ Viena „	—
„ Belgia „	80.80
„ Italia „	7[illegible].85
Ren. Rom. 5% „	100,75
„ „ 1890 4% „	92.
„ „ 1891 4% „	91.90
„ „ 1894 4%	97.50
Imp. mun. Buc. „	100.75
PARIS	
Banca Otomană „	59[illegible]
Los turcești. „	113.50
Impr. Egyptian „	—
„ Helenic. „	172.
Drum de fier aus.	727
Alpinea. „	287
RentaFran. 3½%	10[illegible]
„ „ 3% „	103.76
Ren. Rom. 5% „	102.75
„ „ 4% „	98.80
„ „ 1896 4% „	—
Ren. Italiană	95.37
„ Ungară „	—

din Bucurescî — 13/25 Noembrie 1897

Impr. de stat romîne	
5% Renta perpetuă leî	104
5% „ amort. 1891 „	100¼
5% „ „ (Im. 1892) „	102
5% „ „ din 1893 „	102
[illegible]% „ „ 1894 int. „	95¼
5% „ „ (Im. 32½ milioane) „	91
4% „ „ (Im. 50 milioane) „	90
4% „ „ (Im. 274 milioane) „	88
4% „ „ (Im. 45 milioane) „	92
4% „ „ (Im. 120 milioane) „	90
4% „ „ (Im. 90 milioane) „	91
5% C. F. R. (Conv Schuldverschreib)	
6% Oblig. Stat (Conv. rurale) „	102¼
Impromuturî de orașe	
5% Oblig. Comuneî Bucureștî 188[illegible] leî	93½
5% Oblig. Comuneî Bucurescî 1884 „	—
5% Oblig. Comuneî Bucurescî 1888 „	—
5% Oblig. Comuneî Bucurescî 189[illegible] „	100¼
Idem Idem 1895	97½
Impromuturî de societățî	
5% Scr. fonc. rurale leî	9[illegible]
5% „ „ urb. Buc. „	9[illegible]
5% „ „ Iașî „	88[illegible]
Acțiunî	
Banca Naț. Romînieî leî	—
Banca Agricolă „	—
Banca Romînieî „	—
Soc. Asig. Dacia-Rom. „	—
„ „ Națională „	—
„ „ reas. Patrie „	—
„ rom. con. luc. p. „	—
„ de Basalt artific. „	—
„ Letea „	—

ULTIMA ORĂ

Drama din Brăila

Din Brăila primim azî știrea că d-ra Gorjan a fost pusă în libertate.

Se pun marî insistențe ca afacerea să fie aplanată, d-ra Gorjan însă se opune, stăruind pentru darea în judecată a d-ruluî Bastake.

Asupra atentatuluî comis de d-ra Gorjan nî se maî scrie că el n'a izbutit și din cauză, că, emoționată, d-ra Gorjan a scos revolverul din manșon cu mîna stîngă și a încercat să tragă cu această mînă.

D-ra Gorjan continuă a fi foarte surescitată și declară că nu va da înapoi de la răzbunare.

Tîrgul cerealelor

Din țară

Brăila 13 Noembrie.

Cereale vîndute :

Griŭ : 39,000 hectolitri ; Kgr. pro hectol. : 64—73 : 8.95—11.70 preț.

Porumb : 37.000 hectolitri ; 19 vagoane; Kgr. pro hectolitru : 76—80 ; 5.95—8.25 preț.

Orz : 7000 hectolitri, 5 vagoane; Kgr. pro hectolitru : 45—57 ; 2.75—6.50 preț.

Secară : 1200 hectolitru ; 7 vagoane; Kgr. pro hectolitru : 61—66 ; 7—8.75 preț.

Cereale sosite :

Griŭ : 1850 hectolitri. Porumb: 19010 hectolitri. Orz : 5000 hectolitri.

Marmorosch Blank et Comp.

Din străinătate

— prin fir telegrafic —

13 Noembrie 1897.

New-York : Griŭ prompt ⁴/₈ urcare; „ termin ⁴/₈ „; Porumb ¹/₈ scădere

Londra : Tendința ferm

Anvers : Tendința ferm

Paris : Griŭ prompt 30 cent. urcare; „ termin 50 „ „

Viena :	*Redeschiderea*	*Inchiderea*
Griŭ de primă-vară	fl. 12.—	fl.
Ovăz „	6.84	„
Secară „	8.90	„
Porumb, Maî-Iunie „	5.72	„

Tendința fermă.

Budapesta :	
Griŭ de primă-vară	fl. 12.06
Ovăz „	6.53
Secară „	8.81
Porumb, Maî-Iunie „	5.56

DEPLASARI

13 Noembrie

Hotel Continental : G. Dumitrescu, advocat, Brăila. Gron și H Iron, voiajor, Rusciuk. Beilby, comersant, Galațî.

Hotel Boulevard : Basarabeanu, proprietar, Brăila. I. Wipern, vice consul, Galațî. S. Goudos, inginer, Ploeștî.

Hotel Capșa : N. Constandache, senator, Bîrlad.

Hotel English : Iliescu, medic, Craiova. G. Vasilescu, proprietar, Calafat, Maior Manole cu Mladianu, proprietar, Iașî. D. Moldoveanu, judecător, Stîlpenî.

Hotel Frascati : N. Zervo. căpitan de marină, Galațî. Raicovicеanu, prim procuror, Galațî. E. Renaud, proprietar, Petersburg. C. Jauroli, inginer, Roman. N. Cătinescu, deputat. Buzău.

Hotel Kiriazi : Lazaris, comersant, Brăila. D Calude. funcționar, Bîrlad Grigoriu, preot, Vaslui. D-na E. Stanciof, prop., Sistov.

Hotel de France : Reiheint Rudolf. redactor, Berlin. Bach H. comers., Viena. Finkelstein, medic, Iașî. Oberth. farmacist, Iașî. Her covici, comersant, Temesvard Cseny, inginer, Giurgiu Blumenfeld Al. comersant, B.-Pesta.

Hotel Union : Luis Badet, comersant, T.-Ocna. Căpitan Ionescu, militar, Ploeștî. Max, medic, Vida. I. Simonevitsch, voiajor, B.-Pesta. Wilhelm, voiajor, Viena. Cocieaș, inginer, Brăila.

Hotel Dacia : Locot. Petrescu, militar, Piteștî. Colonel Crutescu, militar, Giurgiu. G. Mateescu. comersant, R.-Vucea. Enache Carpu, comers., Tulcea. Al-x Ionescu, comers., R. Vîlcea D tru Ionescu, comers.. Prund. Ilie Dumitrescu, comers., Călărașî,

Hotel Central : Caterina Suster, menageră, Brăila. G. Auglescu, comersant, Alexandria. Capon, comers.. Giurgiu. Corobanțu, comers., Gherghani. M. Iliescu, inginer, Cioyani Beer Rozenoluk, voiajer, Viena, Diaconescu. preot, Protosa L. Popescu, moșier, Leblin. Z ea Doga, moșier, Odaia

Hotel Bristol : Keller, antreprenor. R.-Să at. Tițea n. inginer, Craiova. D-tres n. medic, Craiova.

Hotel Metropol : Sacăreanu, moșier, Alexandria. Nica, inginer. R.-Sărat. Moldoveanu, proprietar, Brăila. Coman i. medic, Brăila.

V. JONCIÈRES

ANA

Atelierul prietenuluî meŭ sculptorul Octav Renaud era locul de întîlnire al tineretuluî artistic și boem din cartierul Latin... Toțî veneam la dînsul ca să admirăm trupurile sublime ale modelelor... Dezbrăcate de haine și de orî și ce rușine, modelele se sărutaŭ cu toțî prieteniî luî Octav... Dintre toate modelele, unul era maî interesant. Se numea Ana ; era ovreică și se deosebea de tovărașele eî printr'o frumusețe într'adevăr clasică... De prisos să maî adaug, că Ana devenise în scurt timp favorita noastră... Intr'o seară a

întîlnit'o pe bulevard; am luat'o și am mers cu dînsa la un teatru de varietăți. Pe la 2 am intrat împreună cu dînsa la mine acasă; din acea seară Ana era numai a mea.

*

Ființă zvînturată, expresie fidelă a poporului din care făcea parte, Ana nu stătu mult timp la mine și fugi... Adesea dorul mă apuca de corpul sculptural al Aneĭ; bătrînețea puse însă stavilă acesteĭ dorințĭ. Aŭ trecut mulțĭ anĭ de atuncĭ; părul mĭ-a albit... Octav Renaud e un moșneag care s'a lăsat de artă și trăește din veniturĭ — și o mare parte din boemiĭ carĭ ne adunam zilnic în casa luĭ se odihnesc azĭ prin țintirime... Intr'o seară, cînd îmĭ făceam regulata plimbare pe bulevarde, zăresc o bătrînă care mă strigă pe nume... Era Ana, era evreica pe care toțĭ o admiram... Se schimbase cu totul; în locul Aneĭ, cu obrazul pofțitor de sărutărĭ, aveam în față o figură scofîlcită și scîrboasă... Eram față în față doĭ moșnegĭ; văzînd'o, fără voe am plîns, — am plîns trecutul și frumusețea pierdută a Aneĭ.

*

Eŭ și cu prietenii carĭ o cunoscuserăm o ajutam mereŭ, dar nu maĭ voiam s'o vedem, pe Ana pe care odinioară o doream atît de mult... Peste puțin timp murĭ; după dînsa murĭ și Octav, primul eĭ amant... Pe amîndoĭ ĭ-am dus la groapă, pe amîndoĭ ĭ-am plîns... Gîrbov și trist am maĭ rămas eŭ și încă cîțĭ-va din pleiada care zilnic ne întruneam la Renaud... Ca mîine mor, ca mîine îmĭ voiŭ lua și eŭ locul lîngă iubițiĭ meĭ amicĭ — și de aceea am ținut să maĭ povestesc ceva din tinerețe și, pentru că în acea vîrstă fericită pe Ana am iubit'o maĭ mult, am crezut de cuviință ca să răscolesc în noianul amintirilor învechite și să scot la iveală figura Aneĭ.

Calon

Bonul 31 din Ucigașul misterios

Cu acest bon se poate obține unul din următoarele premiĭ:

Planșe:

1. Copilașiĭ
2. In atelier
3. Femeea adormită
4. Lebăda
5. Diana surprinsă.

Fie care din aceste planșe, admirabil lucrate, are o valoare de cel puțin **2 leĭ** și se acordă cititoruluĭ foițeĭ noastre numaĭ pentru **25 banĭ**.

Gravurĭ:

1. Invingătoriĭ Bastilieĭ
2. Vremea frumoasă
3. Harpista
4. Glorificarea legeĭ
5. Țiganiĭ
6. Iubirea fiească.

Fie care din aceste gravurĭ, ingenioase lucrărĭ de artă, are o valoare de cel puțin **3 leĭ** și se acordă cititoruluĭ nostru numaĭ pentru **60 banĭ**; cu cel puțin *3 bonurĭ* se poate obține o gravură pentru *50 banĭ*.

Tablourĭ (nudități):

1. Tinerețea
2. Aurora
3. Iluzia-Sclava-Fascinația
4. Suzana
5. Diana-O femee-Jucărie
6. Primăvara
7. Oglinda-Greerele
8. Bacchanta și Satiru.

Fie care din aceste splendide lucrărĭ artistice are o valoare de cel puțin **2 leĭ** și se acordă cititorilor noștri numaĭ pentru **25 banĭ**.

Numaĭ marele număr de cititorĭ aĭ *Adevĕruluĭ* aŭ permis realizarea acestor combinațiunĭ de prĕmiĭ; alt-fel aceste lucrărĭ de artă în micĭ cantitățĭ nu se pot obține de cît cu prețurĭ foarte scumpe.

Profitațĭ decĭ de ocaziune, cititorĭ aĭ *Adevĕruluĭ* și aĭ foițeĭ noastre *Ucigașul misterios*.

Din Călărași

(Corespondență particulară a „Adevăruluĭ")

Polițaiŭ incorect

In sarcina polițaiuluĭ local se pun de o bucată de vreme o mulțime de fapte incorecte. Iată, între altele, o parte din faptele imputate polițaiuluĭ Costescu:

1) Un comerciant din oraș, d. Paraschiv G. Filică, a dat cu chitanțe în regulă, vizate de polițaiŭ, lefurile gardiștilor pe trecutele lunĭ Aprilie și Maiŭ. Negustoruluĭ însă nu i s'aŭ achitat aceștĭ banĭ și maĭ are a primi 377 leĭ, pe carĭ polițaiul refuză acum ca să-ĭ plătească. D. Filică e hotărît să reclame ministeruluĭ.

2) Ca șef al poliției, C. Costescu a încasat lefurile gardiștilor, însă fără să plătească acelor agențĭ. Uniĭ gardiștĭ aŭ a lua resturĭ din salariĭ, însă nu cutează să reclame, căcĭ le e teamă să nu fie dațĭ afară. O anchetă ce s'a orînduit a descoperit lucrurĭ grave cu privire la lefurile acestor bieți gardiștĭ.

3) Cafenelele-chantante din Călărașĭ sînt tributare forțate al polițaiuluĭ. Ceĭ ce nu mituesc sînt amenințațĭ cu închiderea localurilor lor. Să se cerceteze despre aceasta maĭ ales la hotel *Unirea*, unde pretențiile polițaiuluĭ aŭ ajuns pînă la scandal.

4) Nu există antreprenor de furniturĭ administrative care să nu fie ciupit de polițaiŭ; el încasează de la fie-care după împrejurărĭ. Pentru că antreprenorul iluminatuluĭ orașuluĭ e maĭ greŭ de plată și maĭ rezistent pretențiilor polițaiuluĭ, i se fac necontenite procese de contravenție. Afară de asta, exercită persecuția, fără a reuși să mituească, asupra tuturor funcționarilor micĭ.

5) Contrabandele accizelor nu sînt nicĭ o dată confiscate, căcĭ polițaiul știe să se înțeleagă prietenește cu contrabandiștiĭ. Și multe multe altele, carĭ apasă greŭ asupra conștiințeĭ polițaiuluĭ; cu toate astea, nicĭ o măsură nu s'a luat încă pentru ca să se ceară socoteală polițaiuluĭ de faptele ce i se imputĕ.

Credem dar că a sosit momentul ca d. prefect Stoenescu, în înțelegere cu ministrul de interne, să debaraseze orașul de un asemenea polițaiŭ, care numaĭ cinste nu face funcțieĭ în care este pus. Și aceasta cît maĭ neîntîrziat, cetățeniĭ fiind prea indignațĭ de faptele incorectuluĭ polițaiŭ Costescu.

Coresp.

MODE

Toaletă de oraș

Redingotă din velur negru, încrustată cu mătase neagră. Garnitură de zibelină formînd un guler Medicis. Tocă șifonată de velur roșiu, garnisită cu violete de Parma și pene negre.

Laura

PLINGERI

Cîțĭ-va inșĭ, carĭ servesc, în calitate de chelnerĭ pe la restaurantele vapoarelor serviciuluĭ maritim romîn, ni se plîng că inspectorul vapoarelor romîne, un anume Xemer, îĭ șicanează în fel și chipurĭ numaĭ ca să părăsească serviciul, pentru a'ĭ înlocui apoĭ cu grecĭ saŭ ungurĭ. Acest Xemer, de origină ungur, după ce le scade treptat-treptat salariul, văzînd că tot nu părăsesc serviciul, îĭ concediază, așa că bieții oamenĭ se văd de odată pe drumurĭ și fără nicĭ un mijloc de existență. Aducînd cazul la cunoștința direcțieĭ vapoarelor, ținem să aducem aminte și individuluĭ Xemer că se află în țara romînească.

*

Maĭ mulțĭ soldațĭ din regimentul Mihaĭ-Viteazu No. 6, ni se plîng că, în loc să fie eliberațĭ, după cum spune legea, la 1 Noembrie 1897, aŭ fost repartizațĭ în treĭ companiĭ și trecuțĭ în regimentul 4 Ilfov No. 21. Aceasta este pe de o parte o nedreptate ce se face soldaților din contingentul 1893, iar pe de altă parte o călcare a legeĭ care spune clar că contigentul 1893 teritorial trebue să fie liberat la 1 Noembrie 1897, — lucru ce de alt-fel s'a și făcut cu toate regimentele de infanterie din țară și numaĭ companiile 1, 2 și 4 s'a găsit de cuviință să se reție. — Atragem atenția ministruluĭ de războiŭ asupra acestuĭ fapt și'l rugăm să dea ordin ca legea să fie respectată.

Pentru gospodine

Scuipat cu sînge—Cel maĭ eficace mijloc este sarea de bucate. Una pînă la două lingurĭ pline, luate cu puțină apă, opresc în genere sîngerările, ceea ce face ca să se cîștige timp pînă la sosirea mediculuĭ.

Gastr

Licitațiunĭ

— In ziua de 10 Decembrie stil noŭ a. c., se va ține licitațiune la direcțiunea căilor ferate pentru darea în întreprindere, cu începere de la 1 Ianuarie 1898, a manipulațiuneĭ de combustibil, adică încărcare, descărcare și așezare de cărbunĭ negri, lignit și lemne de foc, necesare pentru consumațiunea din depoul Buzăŭ, în cantitățĭ anuale de 5.975 tone și 6.200 m. c. lemne de foc, aproximativ, precum și eventual tăiarea lemnelor în acel depoŭ.

— In ziua de 29 Noembrie 1897, orele 11 a. m., se vor vinde prin licitațiune publică orală, în localul prefectureĭ județuluĭ Dolj, 332 arborĭ în depericiune, de esență gîrniță, ce se găsesc răspîndițĭ în pădurea statuluĭ Lazu-Craișanĭ, județul Dolj, în partea neexploatată și pe o întindere cam de 200 hectare.

— In ziua de 15 Decembrie 1897, orele 11 a. m., se va ține, în localul ministeruluĭ domeniilor, licitație publică orală, fără drept de supraofertare, pentru închirierea, pe timp de la data confirmăreĭ adjudecațiuneĭ și pînă la 23 Aprilie 1901, a caselor statuluĭ, compuse din două etaje, situate în Bucureștĭ, strada Academieĭ No. 11, fostă proprietatea d-neĭ Blaremberg.

Pentru cititoriĭ noștri

Cam rar să poțĭ găsi ceva bun și ieftin. Totușĭ *noua bibliotecă ilustrată* din Paris întrunește aceste condițiunĭ. Cu **25 banĭ** *în Capitală* saŭ **30 banĭ** *în provincie* se poate avea unul din volumele apărute în această colecțiune nostimă și utilă și depuse în *Sala de depeșĭ a Adevĕruluĭ*.

Iată acĭ și lista volumelor apărute. Numele ce figurează pe coperta fie-căruia, dă măsura valoareĭ acesteĭ bibliotecĭ:

1. *Jules Mary* Amour d'enfant, amour d'homme;
2. *X. de Maistre* La jeune Sibérienne;
3. *A. Duchatelle* Bonheur brisé;
4. *Charles Aubert* Péchés roses (1-ère série);
5. *Charles Deslys* L'épreuve;
6. *L. Marville* Autour de la gamelle;
7. *Paul Foasolle* Autour de la lune de miel;
8. *Charles Monselet* Petits péchés;
9. *Voltaire* L'Ingénu;
10. *L. Marville* Les amours de Jane tte
11. *Paul Ginisty* Un jour d'angoisse;
12. *L. Marville* Rose-Claire;
13. *E. Moret* Coeurs d'élite;
14. *Fortunio* Les femmes qui aiment;
15. *L'Abbé Prévost* Manon Lescaut vol. I;
16. *L'Abbé Prévost* Manon Lescaut vol. II;
17. *Lafontaine* Contes et nouvelles vol. I;
18. *Jules Mary* Le boulet d'or;
19. *L. Marville* L'éventail rouge;
20. *Walter Scott* Les deux bouviers;
21. *Fiévée* Le dot de Suzette;
22. *J. Lermina* A. brûler;
23. *Voltaire* Zadig;
24. *Lafontaine* Contes et nouvelles vol. II;
25. *L. Marville* Mariage aux roses;
26. *Charles Aubert* Péchés roses (2-me série);

Cererile se pot face notîndu-se pe cotorul mandatuluĭ poștal—în dos—cuvintele: *Noua bibliotecă ilustrată*, urmate de cifrele ce figurează în dreptul volumelor dorite.

Cu cuponul de maĭ jos cititorul „Adevĕruluĭ" capătă 5 volume cu un leŭ în capitală și un leŭ 25 banĭ în provincie.

BUN
pentru 5 volume
1 leŭ în Capitală
1.25 în Provincie
A se detașa și expedia Săleĭ de Depeșĭ a Adevĕruluĭ Bucureștĭ.

STAREA CIVILA

— Declarațiĭ de căsătorie —

Nicolae Gh. Cosmoiu, cu d-ra Maria Gh. Tudor; Gheorghe Mihail Grigoropol, cu d-ra Catharina Szücs; Constantin Iordache Falcă, cu d-ra Safta Teodosie State; Natal I. Froim, cu d-ra Basecă Cramer; locot. C. Mărculescu, cu d-ra Olimpia Botez; Toma Popescu, cu d-ra Alexandrina Ioan Feri; Ioan Iorgulescu, cu d-ra Maria Cruțescu; Gheorghe C. Dima, cu d-na Elena Gh. Dumitriu; Dr. Ignatz Steinhart, cu d-ra Pepi Weinberg.

INSERȚII ȘI RECLAME

Domnule Redactor.

In ziarul „Universul" de Vinerĭ 14 c. s'a publicat după raportul polițieĭ că în calea 13 Septembrie No. 135 la D-niĭ Petre Adamescu și Const. Adam, individul Tănase Gherase, a furat o cantitate de 500 kgr. slănină topită. O parte din ea s'a găsit la d. D-tru Necșulescu, cîrciumar din aceeașĭ stradă, și ĭaltă parte la emancipatul Const. Pisică din strada Lăutarilor. Făcîndu-se cercetărĭ de către comisarul secțieĭ 28 s'a constatat că sus numițiĭ aŭ cumpărat-o la ora 2 din noapte și în momentul acela era caldă.

Pun întrebare d-lor D. Necșulescu și Const. Pisică cum aŭ cumpărat kilogramul de untură cu prețul de 90 banĭ cînd d-lor sciu foarte bine că în prezent k-gramul de untură netopită se vinde cu leĭ 1,40, și în același timp să-mĭ răspunză sus numițiĭ domnĭ dacă aŭ cunoștință de cinstea luĭ Tanăse Gherase.

Ștefan Petrescu
Str. 13 Septembrie, No. 148
609

1) Redacția nu-șĭ ea răspunderea celor publicate sub această rubrică.

Cursul pe ziua de 13 Noembrie 1897

		Cump.		Vând	
4%	Rentă Amortisabilă . .	90	—	91	—
5%	„ Amortabilă . . .	100	—	100	75
5%	Obligaț. de Stat (Cov. R.)	1	50	102	50
5%	„ Municipale din 1883	8	50	99	50
5%	„ „ „ 1890	89	—	100	—
5%	Scrisuri Funciar Rurale	95	—	95	75
5%	„ „ Urbane	91	5	92	25
6%	„ „ „	—	—	—	—
5%	„ „ „ Iaşi	88	—	89	
	Acțiuni Banca Națională	1950		970	—
	„ „ Agricolă	320		330	—
	Florini valoare Austriacă	2	10	2	12
	Mărci germane	1	23	1	25
	Bancnote Franceze . .	100	—	101	—
	„ Italiene . . .	90	—	95	—
	„ ruble hîrtie .	2	65	2	72